

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

Integrerad men ändå inte

- En kvalitativ studie om unga män med utländsk bakgrund i Angered

SQ1562, Vetenskapligt arbete i socialt arbete, 15 hp
Scientific Work in Social work, 15 higher education credits
Kandidatnivå
Vårterminen 2013
Författare: Antonia Dahl Palmqvist och Viktoria Svensson
Handledare: André Rodin

Abstract

Titel: Integrerad men ändå inte – En kvalitativ studie om unga män med utländsk bakgrund i Angered.

Författare: Antonia Dahl-Palmqvist och Viktoria Svensson

Nyckelord: Unga män, utländsk bakgrund, integration, segregation och postkolonial teori.

Vi har gjort en kvalitativ studie som syftar till att sprida en ny bild av de unga männen med utländsk bakgrund i Angered. Vi vill förändra de stereotypa föreställningar som florerar i samhället och synen på förorten som media upprätthåller. Forskningsfrågorna vi har använt oss av är som följer: *Hur sysselsätter de sig? I vilken utsträckning är de integrerade i det svenska samhället?* och *Vilka svårigheter möter de vad gäller integrationen?* Materialet insamlades genom åtta enskilda semi-strukturerade intervjuer. Vi analyserade resultatet med hjälp av meningskodning och tolkade det sedan med hjälp av den postkoloniala teorin. Resultaten visar att de unga männen lever som vilken annan gymnasieungdom som helst och att de sysselsätter sig med aktiviteter såsom att träna, umgås med vänner och familj samt tillbringa tid framför dator och TV. Det är aktiviteter som enligt statistiska centralbyrån är vanligt förekommande för ungdomar i samma ålder. Vidare framkommer att de unga männen är integrerade i Angered men att stadsdelen Angered är segregerad från Göteborg. Informanterna talar om Angered som den plats de är känner trygghet och gemenskap och talar om svenskar och svenskhet som en motsats till sig själva. Samtidigt uppvisar de höga ambitioner om att studera vidare och att skapa en bra framtid. Dock anar vi en oro hos de unga männen över att exkluderas från arbetsmarknaden på grund av den etniska bakgrunden och att i längden drabbas av ekonomiska problem. De unga männen talar om vikten av att se svensk ut när de söker arbete och att risken med att exkluderas från arbetsmarknaden är att hamna i kriminalitet. Vi har funnit att segregationen är ett strukturellt problem och att det postkoloniala arvet lever kvar än idag, vilket upprätthåller föreställningar och diskursen om *de andra*.

Innehållsförteckning

1 Inledning	6
2 Bakgrund.....	6
2.1 Uppsatsidé och syfte	6
2.2 Tre forskningsfrågor	7
2.3 Begreppsdefinition och avgränsningar	7
2.3.1 Personer med utländsk bakgrund	7
2.3.2 Integration	7
2.3.3 Segregation	8
2.3.4 Avgränsningar	8
2.4 Förförståelse.....	8
3 Integrationspolitik	9
3.1 Sverige under 1900-talet	9
3.2 Dagens integrationspolitik	11
3.3 Göteborg idag.....	12
4 Tidigare forskning	12
4.1 Ungdomars fritid.....	12
4.2 Vad främjar integration?	13
4.3 Social delaktighet.....	13
4.4 Unga män och utanförskap	14
4.5 Segregationens dilemma	14
4.6 De farliga förortsungdomarna.....	15
4.7 Sammanfattning	16
5 Teoretiskt perspektiv	17
5.1 Postkolonial teori	17
5.1.1 Språket och diskursen om de andra	17
5.1.2 Identitet och kultur	18
5.1.3 Den mediala bilden	18
5.1.4 Operationalisering av den postkoloniala teorin	18
6 Material och metod.....	19
6.1 Metodval	19
6.2 Urval	19
6.2.1 Urvalskriterier	19
6.2.2 Informanterna.....	20
6.3 Tillvägagångssätt	20
6.3.1 Litteratursökning.....	20
6.3.2 Intervjuguiden.....	21
6.3.3 Intervjuerna	21
6.3.4 Transkribering	23
6.3.5 Analysmetod	23
6.4 Studiens tillförlitlighet	24
6.4.1 Exemplifiering	24

6.4.2 Tillförlitlighet.....	24
6.4.3 Äkthet.....	24
6.5 Etik och etiska överväganden	25
6.5.1 Anonymitetskravet och integritetsintrång	25
6.5.2 Informerat samtycke	26
6.5.3 Hantering av empiriskt material	26
6.6 Metoddiskussion	26
 7 Resultat och analys.....	 27
7.1 Presentation av informanterna	28
7.2 Vad gör de unga männen?	28
7.2.1 Skolarbete	28
7.2.2 Vänner och fritidsintressen	29
7.2.3 Ett politiskt engagemang	30
7.2.4 Sammanfattning	31
7.2.5 Analys	31
7.3 Integrerad eller inte?	32
7.3.1 "De andra"	32
7.3.2 Att blanda två kulturer	33
7.3.3 Mitt älskade Angered	34
7.3.4 Framtiden är min.....	36
7.3.5 Sammanfattning	37
7.3.6 Analys	37
7.4 Oro inför framtiden.....	40
7.4.1 Hinder i skolan.....	40
7.4.2 Ekonomiska bekymmer	41
7.4.3 Fördomar.....	42
7.4.4 Sammanfattning	43
7.4.5 Analys	43
7.5 Slutanalys.....	44
7.5.1 Majoritetens makt	45
7.5.2 Trygghet och gemenskap	45
7.5.3 En framtid för alla.....	46
 8 Diskussion	 47
8.1 Resultatdiskussion	47
8.2 Vidare forskning	48
8.3 Slutord.....	48
 Referenser	 50
Bilaga 1	53
Bilaga 2	54
Bilaga 3	55

Förord

Vi vill rikta ett stort tack till våra informanter på Angeredsgymnasiet. Utan er vore vår studie inte möjlig att genomföra. Ett särskilt tack till Mats Carlsson som har välkomnat oss till Angeredsgymnasiet och hjälpt oss att komma i kontakt med unga män i Angered. Till sist vill vi tacka André Rodin, vår handledare, som har väglett oss från början till slut.

1 Inledning

”I förorten, där är det bekvämt att leva för man behöver inte anstränga sig, man behöver inte ta itu med sitt liv, man behöver inte möta det svenska samhället. Man snackar sitt snack och gör sina grejer och bara fortsätter utan att ha en vilja till att bryta med förortsvärlden. Nu har ju förortsstilen blivit mode också så nu blir det ju ändå svårare. Det är som att leva i ett reservat, det är att leva vid sidan om, det innebär att man placerar sig själv i en situation där man inte räknas” – Ur *Alienation is my Nation*, Sernhede (2002) s. 105.

Den nationella forskningen som vi har tagit del av pekar på att grupper med utländsk bakgrund lever i utanförskap och med en känsla av att vara exkluderade och borträknade i det svenska samhället. Citatet ovan är bara ett exempel av många där livet i förorten förstås vara problematiskt, detta trots att Sverige sedan starten av mätningar av integrationsindex, år 2007, har toppat listorna som det land med bäst integrationsresultat av totalt 31 länder (MIPEX 2013). Enligt dessa mätningar ser möjligheten att integreras i det svenska samhället mycket god ut. I en samarbetsstudie av Migrationsverket och Global Utmaning skriver författarna ”Sweden has long been regarded as something of a role model on integration policy” (Nordlund & Pelling 2013 s. 8).

Däremot ger det vi dagligen läser i media en annan bild av hur integrationen ter sig i Sverige där grupper med utländsk bakgrund beskrivs vara farliga och kriminella. Rubrikerna säger oss att ungdomar i förorten bär vapen, bränner bilar, kastar sten och vandaliserar (Göteborgsposten 2009; Dagens Nyheter 2011; Aftonbladet 2009). Dessutom läser vi om skottlossningar i Angered och om hur polisen stärker sin beredskap i området för att upprätthålla ett lugn då de befärar att ungdomarna ska göra uppror (Göteborgsposten 2011; Dagens Nyheter 2011).

Vi misstänker att den bild som målas upp av media enbart visar en sida av de unga männen i förorten, vilken vi tvivlar på är rättvisande. Statistiken talar sitt språk medan händelserna i förorten speglar en annan. Det har gjort oss nyfikna på hur det ser ut i verkligheten. Denna uppsats handlar om vad unga män med utländsk bakgrund i Angered faktiskt gör, i vilken grad de är integrerade samt vilka svårigheter de möter längs vägen i integrationsprocessen.

2 Bakgrund

2.1 Uppsatsidé och syfte

Det som har fångat vårt intresse och format vår studie är den rådande stereotypa bilden av unga män i förorten. Intresset väcktes till liv då vi båda läste kursen *Ungdomstiden- identitet och livsvillkor* på Socionomprogrammet i Göteborg där vi fick kunskap och insikt om integrationens mångfacetterade problematik i förorten, inte minst för de unga männen i Angered, en förort nordost om Göteborg. Den mediala bilden beskriver Angered som en främmande plats där farliga män och förtryckta kvinnor lever. Lalander och Johansson (2012) skriver att den stereotypa bilden av förorten är något media reproducerar genom att gång

på gång lyfta fram bilder av kriminalitet, sociala problem och negativa kulturskillnader. Istället för att tala om det *vanliga* livet i förorten och uppmärksamma dem som genomgått en positiv integrationsprocess är det problemen och dramatiken som lyfts fram som den enda sanningen (ibid). Så länge det är den bilden som råder i samhällsdiskursen befarar vi att synen av förorten och de unga männen med utländsk bakgrund aldrig kommer att förändras. Lalander och Johansson (2012) menar att betydelser och tankar uppstår och förändras i samtalet mellan människor, det vill säga att, för att en förändring ska träda i kraft måste människor kommunicera med varandra.

Att skapa ett integrerat samhälle är betydelsefullt ur flera perspektiv. Socialstyrelsen (2008) skriver att integration är en förutsättning för att skapa ett samhälle där rättvisa och jämlikhet råder, vilket även är ett av regeringens mål med integrationsarbetet (Regeringen 2013a). Därför är det nu hög tid att bryta den negativa spiral som media och samhället i stort ständigt upprätthåller genom att istället skapa en mer nyanserad bild av de unga männen i förorten.

Studiens syfte är att sprida en mer rättvis bild av unga män med utländsk bakgrund för att förändra de stereotypa föreställningar som florerar i samhället och synen på förorten som media upprätthåller. Vi anser att det är av stor vikt att höra och diskutera de unga människors egna upplevelser av att leva i en av Sveriges mest omtalade förorter, Angered. Dessutom bör frågan ges större utrymme i samhället, inte minst i Göteborg, som präglas av segregation och utanförskap. Detta för att skapa en vidgad förståelse för de unga männen med utländsk bakgrund. I förlängningen hoppas vi kunna bidra till nya förhållnings- och arbetssätt som kan verka för att skapa ett samhälle som är tillgängligt för alla.

2.2 Tre forskningsfrågor

För att uppnå syftet med studien har vi valt att fokusera på följande tre forskningsfrågor som berör unga män med utländsk bakgrund i Angered.

- Hur sysselsätter de sig?
- I vilken utsträckning är de integrerade i det svenska samhället?
- Vilka svårigheter möter de vad gäller integrationen?

2.3 Begreppsdefinition och avgränsningar

2.3.1 Person med utländsk bakgrund

När vi talar om personer med utländsk bakgrund menar vi personer som har två utlandsfödda föräldrar, och själva antingen har flyttat till Sverige eller är födda i Sverige (Lundh 2010; SCB 2013c). Personer som är födda i Sverige och har en eller två svenskfödda föräldrar benämner vi som etniskt svenska. I vår studie ämnar vi personer med utländsk bakgrund ha sitt ursprung i Mellanöstern, Balkan eller Afrika. I de fall vi använder begreppen *invandrare* och *svenskar* är när studiens informanter och de refererade författarna använder sådant språk.

2.3.2 Integration

Integrationen i vår studie innefattar i vilken utsträckning unga män med utländsk bakgrund ges möjlighet att delta i kulturella, politiska och sociala sammanhang (jmf Olofsson 2008), därmed talar vi om etnisk integration och menar att en

integrerad individ är en del av samhället. Utifrån Nationalencyklopedins (jmf NE 2013a) definition handlar integration om en process där skilda grupper i samhället förenas och det resultat som denna process leder till. Vi talar därför om integrationsprocessen som ett uttryck för hur en person med utländsk bakgrund har blivit integrerad i samhället. Socialstyrelsen (2008) förklarar integrationsbegreppet utifrån jämlikhet, rättvisa, interaktion, inkludering och delaktighet grupper emellan, vilket vi menar är viktiga faktorer för en lyckad integration.

2.3.3 Segregation

Andersson (2007) förklarar att segregation kan kategoriseras efter demografisk segregation, socioekonomisk segregation och etnisk segregation. Vidare förklarar han att den etniska segregationen på bostadsmarknaden är det som framförallt fångar segregationsforskarens intresse, vilket även är vår studies huvudsakliga utgångspunkt när vi talar om segregation. Nationalencyklopedin (NE 2013b) definierar segregation utifrån att avskilja- och att åtskilja befolkningsgrupper beroende på socioekonomisk status, hudfärg, etnisk tillhörighet med mera.

2.3.4 Avgränsningar

Då vi fann att integrationsbegreppet inverkar på såväl individ- som strukturell nivå förstod vi problematiken i att utesluta någon av dessa dimensioner. Vi har valt att fokusera på individnivå och vi har talat med de individer som är direkt berörda. Däremot har vi inte talat med någon person som representerar den strukturella nivån, såsom politiker, men har i detta fall istället använt oss av tidigare forskning och integrationspolitiska aspekter för att kunna relatera till vår empiri.

Studien fokuseras på stadsdelen Angered i Göteborg. Anledningen till att vi har valt att avgränsa vår studie till unga män med bakgrund i Mellanöstern, Balkan eller Afrika är att grupper från dessa områden i hög utsträckning har immigrerat till Sverige under de senare decennierna (SCB 2013a). Det är dessutom framför allt män i dessa befolkningsgrupper som vanligtvis benämns i media och därmed behöver ges en nyanserad bild. Vi anser det vara av stort intresse att även undersöka de unga kvinnornas livssituation i Angered men var tvungna att avgränsa studien med tanke på den rådande tidsbristen.

Vi har även gjort en avgränsning vad gäller informanternas ålder. Avgränsningen beror dels på att vi gavs möjlighet att komma i kontakt med ungdomar på gymnasiet, dels på vårt intresse av att tala med unga män i åldrarna 15-20 år. Det är unga män i den åldern som skildras i media (Göteborgsposten 2009; Dagens Nyheter 2011; Aftonbladet 2009) och därför den målgrupp vår studie syftar till att undersöka.

2.4 Förförståelse

Vi har båda tagit del av kursen *Ungdomstiden- identitet och levnadsvillkor* på socionomprogrammet vid Göteborgs universitet. Den har gett oss förståelse för de unga männen i Angered och deras frustration som många gånger ligger bakom de sociala problem som media lyfter upp. Kursens innehåll tillsammans med samhällsdiskursen och den mediala bilden ligger till grund för vår utgångspunkt i studien.

En av oss gjorde sin praktiktermin i Angered och har därigenom fått inblick i hur problematiken bland grupper av utländsk bakgrund ter sig i området. Det handlar inte minst om en ökad förståelse för de svårigheter som våra informanter möjligtvis ställs inför genom att vara bosatta i Angered. Den andre av oss gjorde sin praktiktermin i Uganda och har därigenom upplevt känslan av att vara minoritet och kategoriserad på grund av sitt utseende. Det har bidragit till en ökad förståelse för hur det faktiskt känns att vara utpekad som något annorlunda. Vi är medvetna om att de erfarenheter vi bär med oss har påverkat det resultat som vi har tagit till oss och hur vi har valt att analysera det.

Vi är likaså medvetna om att vår egen bakgrund kan ha kommit att spela roll för studiens resultat. Vi är båda två födda och uppväxta på orter i Sverige som är befolkade till största delen av etniskt svenskar. Vi har därför inte själva umgåtts och haft kontakt med unga män som lever i förorten. Den kunskap vi tagit till oss om hur det är att vara en ung man i förorten är således något vi fått genom externa faktorer. Främst är det media, det vi hört på nyheterna och det vi läst på utbildningen, som har bidragit till vår förförståelse. Likaså är det de externa faktorerna som har skapat våra fördomar vilka ligger till grund för att vi valde att rikta vår studie mot Angered. Därmed tog vi även för givet att det fanns en problematik för de unga män som lever i Angered. Thomassen (2007) beskriver dock att det är omöjligt att vara fördomsfri då de erfarenheter vi bär med oss är det som hjälper oss att förstå världen, samtidigt förklarar hon att fördomar inte nödvändigtvis är negativa och syftar på de fall de är befogade. Med detta som bakgrund har vi under processens gång påmint oss själva om våra fördomar och varit noga med att se bortom dem för att på så sätt skapa möjligheter att upptäcka nya perspektiv.

3 Integrationspolitik

För att förstå vad som ligger till grund för det svenska integrationsarbetet idag kommer vi att redogöra för hur integrationspolitiken såg ut under 1900-talet. Vi kommer även att redogöra för vilket ansvar den svenska staten har, samt hur de arbetar för att nå ett integrerat samhälle. Till sist kommer vi att presentera befolkningsstatistik i Göteborg.

3.1 Sverige under 1900-talet

Efter andra världskrigets slut stärktes den ekonomiska situationen i nordvästra Europa vilket innebar ett underskott av arbetskraft i de aktuella staterna. Sverige var ett av de länder där staten därför aktivt rekryterade arbetskraft mellan 1950-1970-talet, något som Dahlström (2007) skriver bidrog till den fortsatta ekonomiska tillväxten i landet. Däremot var den invandrapolitik som fördes under 50- och 60-talet baserad på att de som invandrat vistades i landet under en kortare period och att de så småningom skulle återvända hem. Därför gavs dessa medborgare inte samma rättigheter i samhället. Men i början av 70-talet kom man att inse att de nya samhällsmedborgarna var här för att stanna. Dock stoppades arbetskraftsinvandringen i stort sett i samtliga länder i Europa i takt med den lågkonjunktur som inföll under 70- och 80-talet. Invandringen kom härmed att förändras markant då arbetskraftinvandringen ersattes med flykting- och anhöriginvandring, vilken än idag dominerar invandringen till såväl Sverige som övriga Europa (Dahlström 2007).

Dahlström (2007) talar om bland annat tre olika invandrapolitiska modeller som staten förhåller sig till, nämligen den mångkulturella modellen, assimilationsmodellen och segregationsmodellen. Den mångkulturella politiken kännetecknas av att den legitimerar, stödjer och verkar för att främja olika kulturella grupper i samhället. Assimilationspolitiken syftar istället till att försöka anpassa och påverka alla medborgarna att tillhöra samma kulturella skikt, medan segregationspolitiken försöker åtskilja minoritetsgrupperna från majoriteten. Sveriges invandringspolitik ansågs redan i mitten på 1970-talet ha en mångkulturell inriktning. Dock ska det påpekas att inget land helt och hållet använder mångkulturell invandringspolitik (ibid), vilket framkommer av att Sveriges rasbiologiska institut fram till 1960-talet ägnade sig åt att åtskilja svenskar från samer och romer i strävan att förbättra den svenska rasen (Wikström 2007). Utifrån det kan en tydlig assimilationspolitik urskiljas i den svenska invandringspolitik i mitten av 1900-talet (jmf Dahlström 2007). Men Wikström (2007) menar att dessa tankar lever kvar i oss än idag då vi fortfarande åtskiljer dem som anses vara *de andra* i förhållande till att vara svensk såväl på arbetsmarknaden som på bostadsmarknaden.

Sernhede (2002) skriver att de flesta av Sveriges idag beryktade förorter byggdes upp med hjälp av miljonprogrammet under 1960-talet. I takt med arbetskraftinvandringen i Sverige förändrades bilden av förorten som istället kom att bli en plats där invånarna i stadsdelen ansågs vara socialt, ekonomiskt eller kulturellt underprivilegierade, därmed blev förorten en plats som om möjligt borde lämnas. Det kom också att innebära ett stort antal tomma lägenheter som med enkelhet skapade bostadsmöjligheter för nyanlända, inte minst för flyktingar. På 1980-talet präglades *invandrarna* som det annorlunda i förorten och med dem blev förorten en främmande plats. Det skapades en bild av framförallt männen som vildar vilka kommunen var tvungna att kontrollera. Förorten och dess invånare symboliserade härmed en etnisk annorlundahet, en plats som inte bara ansågs främmande utan även hotfull och farlig, vilket i sin tur kom att skapa förakt och avståndstagande (ibid).

Den svenska invandrapolitikens mål har såväl kritiserats som förändrats under 1900-talets senare hälft. Dahlström (2007) skriver att det första officiella invandrapolitiska målet stiftades 1968 och kallades jämlikhetsmålet, vilket betonade att samtliga medborgare skulle omfattas av den allmänna politiken. Därmed skulle ingen särbehandling av minoritetsgrupper föras på en politisk nivå vilket också var orsaken till att staten anklagades för att föra en assimilationspolitik. År 1975, i samband med att den mångkulturella politiska inriktningen infördes, stiftades tre nya invandrapolitiska mål som berörde jämlikhet, valfrihet och samverkan. Målen reviderades under 80-talet, men trots det fortsatte debatten om att invandrapolitiken skapade ett vi-och-dom-tänkande då den synliggjorde grupper av *invandrare* vilka framställdes vara i stort behov av hjälpinsatser (ibid). Så sent som 1997 valde den då socialdemokratiska regeringen att lämna en proposition till riksdagen med förslag om mål för den framtida invandrapolitiken. Med viss justering antog Riksdagen regeringens förslag och det beslutades att invandrapolitiken fortsättningsvis skulle fokusera på allas lika rättigheter och möjligheter, samt att verka för att främja delaktigheten i samhället och invånarnas mångfald. Det innebar även att extra stöd till *invandrare* enbart skulle ges i början av ankomsten. Invandrapolitikens nya mål innefattade inte

minst att ge stöd till individers försörjning och samhällsdelaktighet, att värna om de grundläggande demokratiska värdena samt att förebygga diskriminering och rasism (Regeringen 2013b). Därmed tog integrationsarbetet fart och den tidigare invandrapolitiken kom att kallas integrationspolitik (Regeringen 2013b; Dahlström 2007).

3.2 Dagens integrationspolitik

Idag är 14,7 procent av Sveriges befolkning utlandsfödda (Regeringen 2013c). Utlandsfödda i Sverige har sedan införandet av den mångkulturella invandrapolitiken år 1975, ansetts ha tillgång till i stort sett samma sociala rättigheter som svenska medborgare. Detsamma gäller dess politiska rättigheter. Vad gäller bevarandet av kulturella olikheter har Sveriges stöd till minoritetsgrupper alltid uppmärksamats och ansetts föredömligt, inte minst är organisationsstöden, trossamfundsstöden och modersmålsundervisningen i skolan väl omtalade (Dahlström 2007).

Idag leds Sverige av en borgerlig regering vilken vid regeringsskiftet år 2006 reviderade integrationspolitikens mål. I en proposition från 2008 föreslog regeringen att de tidigare målen skulle ersättas med ett övergripande mål som ger lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk eller kulturell bakgrund. Regeringens övergripande prioritering bestod i att bryta utanförskapet (Regeringen 2013a). För att uppnå målet förklarar regeringen i samma proposition (ibid) att integrationspolitiken skulle inriktas på att skapa ett effektivt system för mottagande och introduktion för nyanlända, att fler ska ut i arbete eller bli företagare, att uppnå bättre utbildningsresultat och likvärdighet i skolan, att skapa bättre språkkunskaper och utbildningsmöjligheter för vuxna, att effektivt bekämpa diskriminering, att bidra till en positiv utveckling i stadsdelar med utbrett utanförskap och till sist att skapa en gemensam värdegrund i ett samhälle som präglas av en tilltagande mångfald. År 2010 förflyttades etableringsansvaret från socialtjänsten (kommunerna) till Arbetsförmedlingen (staten) som sedan dess ansvarar för etableringsprocessen för nyanlända i Sverige (Regeringen 2013d).

Regeringen (Regeringen 2013a) skriver att under år 2013 ska arbetet med att förbättra utbildningsresultaten på gymnasieskolorna i landet genomföras genom att satsa på vidareutbildning för lärare. Dessutom skriver regeringen (2013e) att de vill skapa fler arbetstillfällen för att främja integrationen genom åtgärder såsom jobb- och utvecklingsgarantin, nystartsjobb samt praktikplatser. Stort fokus läggs på utlandsföddas tillträde på arbetsmarknaden, vilket regeringen (ibid) skriver bidrar till ökad integration i samhället. År 2010 införde regeringen etableringslagen vilken är skapad för att förenkla etableringsprocessen för nyanlända.

”Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Etableringslagen innehåller bestämmelser om ansvar och insatser som syftar till att underlätta och påskynda nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet. Målgruppen är nyanlända skyddsbehövande och deras anhöriga som kommit till landet inom två år efter den skyddsbehövandes ankomst” – (Regeringen 2013f).

Trots regeringens stora fokus på utlandsföddas etablering på arbetsmarknaden visar en rapport från Institutet för Framtidsstudier att Sverige har störst sysselsättningsgap mellan in- och utrikesfödda i hela Europa (Szulkin et al. 2013). Vidare framkommer att sysselsättningen är lägst bland de som nyligen har invandrat till Sverige, men trots att sysselsättningsgraden tilltar med vistelsetiden kvarstår ett omfattande gap till den svenskfödda delen av befolkningen även för dem som har varit bosatta i Sverige i 25 år (ibid).

3.3 Göteborg idag

Statistiken över Göteborg bygger på information från SCB's västdatabas. Göteborgs stad är indelad i tio stadsdelar som vid årsskiftet 2012/2013 totalt bestod av 526 054 personer (Göteborgs Stad 2013). I Göteborg bor representanter för 183 olika födelseländer, men de vanligaste ursprungsländerna är Iran och Irak. Övriga födelseländer som är klart överrepresenterade är Finland, Bosnien, (forna) Jugoslavien, Polen, Somalia och Turkiet. Vid det senaste årsskiftet var det totalt 163 300 personer (31 procent) som hade utländsk bakgrund. Drygt en tredjedel (36 procent) av Göteborgs befolkning som är födda utomlands bor i de nordöstra delarna av Göteborg, det vill säga i stadsdelarna Angered och Östra Göteborg. I Angered bor totalt 49 126 personer varav 70,6 procent har utländsk bakgrund, vilket bör jämföras med stadsdelen Majorna-Linné med totalt 62 809 invånare men enbart 17,1 procent som har utländsk bakgrund (ibid).

4 Tidigare forskning

Vi har tagit del av såväl nationell som internationell forskning för att redogöra delar av kunskapsläget även utom Sveriges gränser. Vi har valt att fokusera på forskning som berör integration, segregation, ungdomar, social delaktighet och personer med utländsk bakgrund.

4.1 Ungdomars fritid

Statistiska Centralbyrån (SCB 2009) skrev en rapport, *Barns fritid*, som belyser barn och ungdomars fritid. Studien grundar sig på intervjuer med föräldrar vars barn är mellan 7-15 år, samt intervjuer med de ungdomar som är mellan 15-18 år. Uppgifterna som redovisas i studien baseras på Undersökningar om Levnadsförhållanden (ULF) och resultaten som framkommer i denna rapport är byggda på 2006 och 2007 års undersökningar.

Ett av de resultat som SCB (2009) har kommit fram till är att det är vanligt med idrott bland ungdomar mellan 10-18 år. Två tredjedelar av de ungdomar som är mellan 10-16 år samt hälften av de som är mellan 16-18 år är aktiva inom någon typ av idrottsförening. Övriga framträdande resultat är att alla ungdomar uppger sig titta på tv och sitta framför datorn. Killar säger sig följa nyheter och samhällsdebatten något mer än vad tjejer gör i samma ålder och nästan samtliga ungdomar uppger att de gjort ett biobesök minst en gång den senaste månaden. Den absolut vanligaste aktiviteten bland ungdomarna är att umgås med vänner och nästan samtliga av de tillfrågade berättar att de umgås med sina vänner varje vecka. Vanligast är att de träffas hemma hos en kompis, men resultaten visar även att de umgås på andra arenor, vilket är vanligast förekommande bland ungdomar mellan 16-18 år som är bosatta i en större stad. Att hänga på en fritidsgård är vanligare bland de personer som har utländsk bakgrund än de med etniskt svensk

bakgrund (ibid).

4.2 Vad främjar integration?

År 2008 tog Socialstyrelsen initiativ att påbörja en studie, *Integrationsarbete i civilsamhället*, med syfte att beskriva och analysera såväl verksamheter som insatser inom frivilligorganisationer. Dessa organisationers mål är att öka integrationen av invandrade barn och ungdomar, men även äldre, i det svenska samhället. Studiens resultat visar att de ungas integrationsprocess förväntas handla om deras sätt att anpassa sig till det svenska samhället. Resultaten visar samtidigt att en förvirring lätt kan uppstå vad gäller denna anpassning då ungdomarna medan de anpassar sig till det svenska samhället likaså förväntas smälta in i de sammanhang där ursprungskulturens normer är rådande. Värt att nämna är att studiens resultat visar att anpassning i förhållande till såväl invandrargrupper och infödda svenskar som invandrargrupper emellan är en förutsättning för lyckad integration. Integration är således en ömsesidig process där idealet är det samhälle där jämlikhet och rättvisa råder och där personer med utländsk bakgrund har tillgång till samma resurser som etniskt svenskar (Socialstyrelsen 2008).

Socialstyrelsen (2008) menar att de faktorer som främjar ungas integration framförallt består av sociala relationer, skolgång och föreningsliv. Att integreras menar Socialstyrelsen är viktigt då personer med utländsk bakgrund annars lätt hamnar i ett utanförskap. De menar också att personer med utländsk bakgrund ofta upplever ett utanförskap då de känner ambivalens inför den egna tillhörigheten. För att undvika denna problematik anser Socialstyrelsen att det är högst nödvändigt att de med utländsk bakgrund får tillgång till arbetsmarknaden vilket främjar integrationen och motverkar utanförskapet. Dock visar resultaten att de ungdomar som erfarit att deras föräldrar inte fått tillträde till den svenska arbetsmarknaden har en misstro till det svenska samhället (ibid).

4.3 Social delaktighet

Helene Jacobson Petterssons avhandling *Creating social citizenship: young people, ethnicity and participation in a Swedish local context* (2012) syftar till att undersöka hur unga män och kvinnor med utländsk bakgrund själva talar om sina erfarenheter av, och förutsättningar för social delaktighet. Den centrala forskningsfrågan är hur vardagslivets sociala medborgarskap kommer till uttryck och hur människor förstår sina sociala rättigheter och skyldigheter, samt hur de skapar möjligheter och bemästrar hinder för social delaktighet. Studien är en intervjustudie med kvalitativ ansats med 17 informanter, varav elva kvinnor och sex män. Målgruppen är unga män och kvinnor (17-26 år), med utländsk bakgrund, vilket enligt författaren innefattar de ungdomar som antingen själva är födda utomlands eller som har två utlandsfödda föräldrar.

I författarens analys framkommer en rad varierande resultat av ungdomarnas erfarenheter och upplevelser vad gäller social delaktighet i samhället. Några av hennes resultat är att ungdomarna gemensamt besitter ett engagemang, en ansvarskänsla och en vilja att bli socialt delaktiga i samhället. De är beredda att agera för att förändra sina sociala relationer och de har höga ambitioner. Gemensamt för informanterna är att de inte anser att det finns några absoluta hinder för dem vad det gäller den sociala delaktigheten, men alla upplever

däremot begränsningar. Främst är det inom områdena arbete och social förankring som de upplever sig mest exkluderade. Studiens resultat pekar på att ungdomarna söker sig till de grupper där de känner trygghet och tillhörighet. Då de ofta känner sig etniskt diskriminerade och svagt socialt delaktiga väljer de att umgås med andra med utländsk bakgrund, vilket inte nödvändigtvis behöver betyda samma etniska grupp. Männerna i studien ser problemen med social delaktighet på en mer strukturell nivå än kvinnorna, de anser att det är de strukturella omständigheterna som sätter upp hinder för ett socialt medborgarskap. Gemensamt anser ungdomarna i studien att det individuella ansvaret är störst vad gäller att bli socialt delaktiga i samhället. Samtliga menar att de själva ansvarar för att skaffa en utbildning och senare jobb, men i gengäld kräver de jämlika villkor i samhället (Jacobson Pettersson 2012).

4.4 Unga män och utanförskap

Ove Sernhede, samhälls- och kulturforskare i Göteborg, har under två år följt ungdomar i Hammarkullen, Angered, en rikskänd förort nordost om Göteborg. Sernhedes (2002) studie, *AlieNation is my Nation*, har fokus på unga män, vilka han följer genom observationer och intervjuer. Syftet med studien är att skildra en av de många bilder av hur ungdomars livssituation i förorten kan se ut.

Sernhede (2002) beskriver i sin studie att känslan av att inte vara delaktig i samhället är ett av de mest framträdande resultaten bland de ungdomar han har träffat. Många av de unga männen säger sig vara oönskade i samhället och att de inte passar in. Att vara *invandrare* i en omtalad förort, menar de, är att vara utestängd från det svenska samhället. Många av de unga männen upplever sig inte heller fullt ut som svenskar trots att de har svenskt medborgarskap eller till och med är födda i Sverige, istället menar de att *invandraridentiteten* har blivit deras primära identitet. Sernhede beskriver detta som en dubbel medvetenhet hos de unga männen, där de i en formell mening är svenskar och därmed delaktiga i den gemenskap som Sverige utgör. Däremot innebär den utländska bakgrunden att definieras som annorlunda, utanför och på så sätt inkluderas de inte i den kulturella gemenskapen. Denna dubbelhet menar Sernhede, leder till att de unga männen ständigt ser sig själva genom *de andras* (majoritetsbefolkningens) ögon, och genom det skapar de sin identitet. Vidare beskriver Sernhede ungdomarnas behov att uppvärdera såväl den fysiska platsen som ungdomssammanhållningen i förorten, som ett led i att skapa en plats i samhället där de känner trygghet och gemenskap. Han skriver "Vad som utvecklas här är en gemenskap som är grundad i behovet av att finnas i ett 'befriat område', ett existentiellt andningshål, en plats där man inte hela tiden tvingas möta det Sverige som ser ner på och betraktar mig som en andra klassens medborgare" (Sernhede 2002 s.96). Då de unga männen inte finner någon vidare stark tillhörighet till det svenska samhället har de istället skapat sin tillhörighet till den plats där de växt upp, den plats där barndomsvännerna finns. På så sätt förstår man uttryck som "AlieNation is my Nation" och "Hammarkullen – det är vår plats på jorden" (Sernhede 2002 s.95). Ett annat resultat som lyfts fram är att många unga män i förorten anser att det är deras uppgift att förändra synen på förorten (Sernhede 2002).

4.5 Segregationens dilemma

Oskar Nordström Skans och Olof Åslund skrev en välfärdsrapport, *Segregationen i storstäderna*, år 2009 där de jämför hur den etniska segregationen ser ut i

Sveriges tre största städer Stockholm, Göteborg och Malmö. Rapporten syftar till att svara på följande frågor: Är personer med olika bakgrund mer isolerade från varandra i vissa delar av samhället än i andra? Mildrar eller stärker skola och arbetsmarknad den uppdelning som finns på bostadsmarknaden? Är tendenserna till segregation starka också i familjebildningen och vad innebär det i så fall för den framtida utvecklingen? Vilka gemensamma mönster finns i de tre storstäderna och på vilka punkter skiljer sig situationen eller utvecklingen åt? Författarna diskuterar även huruvida den etniska segregationen bör ses som ett problem eller inte och vilka faktorer som möjligen föranleder segregation. Rapportens material omfattas av statistik för år 2005 och hämtades ur IFAU-databasen (Institutet För Arbetsmarknadspolitisk Utvärdering), vilken innehåller uppgifter om hela Sveriges befolkning i åldrarna 16-65 år. De har valt att studera segregationen utifrån fyra arenor nämligen boendet, arbetet, skolan och familjebildningen.

Det framkommer av rapporten att etnisk segregation förekommer inom samtliga arenor och i alla tre städer. Resultatet visar att personer med utländsk bakgrund bor tillsammans med andra med utländsk bakgrund medan de med svensk bakgrund bor samlade i andra områden. Den tydliga uppdelningen på bostadsmarknaden beror på att människor söker sig till de områden där deras landsmän är bosatta. Rapporten visar också att boendesegregationen inte nödvändigtvis är ett problem utan i de fall den är frivillig faktiskt tycks gynna och förstärka dessa individers ekonomiska situation. Det beror främst på att det verkar löna sig att leva och arbeta med människor i liknande situationer. Ändock verkar den etniska segregationen till stor del bero på socioekonomiska skillnader. Vad gäller etnisk segregation inom skolan visar rapporten att dess omfattning dels beror på bostadssegregationen i området och dels på att de elever med svensk bakgrund söker sig till skolor med färre antal elever som har utländsk bakgrund. Likaså visar resultatet att elever med utländsk bakgrund söker sig till de skolor som har hög andel utländska elever. Trots allt är den etniska segregationen inte lika omfattande i skolan som den är på bostads- och arbetsmarknaden, men en tydlig tendens till ökad segregation tycks ändå urskiljas. Det framkommer även stora skillnader på arbetsmarknaden vad gäller etnisk segregation där utlandsfödda tycks vara mer etablerade inom de lågavlönade yrkesgrupperna samt ha svårare att avancera i karriären (Nordström Skans & Åslund 2009).

4.6 De farliga förortsungdomarna

Franz Barbara skrev 2012 en vetenskaplig artikel, *Immigrant Youth, hip-hop, and Feminist Pedagogy: Outlines of an Alternative Integration Policy in Vienna, Austria*, som syftar till att beskriva hur integrationen ser ut för de ungdomar med utländsk bakgrund som bor och lever i en förort som gränsar till Österrikes huvudstad Wien. Empirin har hämtats från ett projekt som bedrivs i förorten och har grundats på observationer och intervjuer, såväl med ungdomar som med socialarbetare. I projektet har socialarbetare mobiliserat sitt arbete ute på den offentliga arena där ungdomarna ofta befinner sig för att kunna fånga upp och erbjuda dem alternativa beteenden till kriminalitet och drogmissbruk, vilket är vanligt förekommande i dessa områden. Genom att erbjuda dem andra aktiviteter hoppas de kunna integrera ungdomarna i samhället.

Ett tydligt resultat som framkom av studien var att den faktor som främst försvårar för ungdomarnas integration är samhällets syn på dem. Många gånger

upplever majoritetsbefolkningen en *rädsla* inför dessa ungdomar då de tror att de ska vara farliga och våldsamma. Den synen på ungdomarna har betydligt försvårat deras chanser att integreras. Följderna av denna stereotypifierade bild har bland annat lett till att de exkluderas från arbetsmarknaden och får ekonomiska problem, som vidare leder till att de hamnar i drogproblem och kriminalitet, vilket Franz (2012) menar ytterligare förstärker bilden av ungdomarna med utländsk bakgrund som farliga. På grund av denna stereotypa bild försöker socialarbetarna fokusera en del av sitt arbete på att förändra majoritetssamhälles syn på dessa ungdomar. Vad gäller skolgången så visar studiens resultat på att de skolor som ligger belägna i förorten är mest aktuella för dem med utländsk bakgrund och de är få med österrikisk bakgrund som studerar där. Dessa skolor har haft problem med undervisningen och elevernas resultat har inte varit de bästa. Det i sin tur har gett skolorna dålig status vilket har bidragit till att möjligheten att studera vidare begränsats. Följderna av detta är att ungdomarna har blivit ännu mer utsatta då de tvingats söka jobb direkt efter gymnasiet, vilket varit svårt. Vidare har det lett till att ungdomarna fått dåligt självförtroende och brist på motivation.

Sammanfattningsvis pekar studien på att det är faktorer som medborgarskap, utbildning, arbetsmöjligheter och boende som främjar integration för dessa ungdomar. Författaren menar dock att Österrike har lång väg kvar till ett lyckat integrationsarbete ”However, only when Austrians change their attitudes about immigrants and their offspring will non-discriminatory laws, once they are enacted, make a distinct and undeniable difference for young and old migrants” (Franz 2012 s.16).

4.7 Sammanfattning

Vi har funnit en rad olika forskningsrapporter som varit relevanta för studien. Några bland de viktigaste resultaten vi har tagit del av visar att ungdomar i Sverige tillbringar mycket tid tillsammans med sina vänner, att de är aktiva i en idrottsförening samt ägnar tid framför TV och dator. Socialstyrelsen visar i sin studie att det är sociala relationer, skolgång och föreningsliv som är viktigast för integrationen. Vidare framkommer av Jacobson Petterssons avhandling att det egna ansvaret till att bli socialt delaktig i samhället är stort och att det inte råder brist på ambitioner bland ungdomar med utländsk bakgrund. Ytterligare resultat visar att ungdomar med utländsk bakgrund i förorten har skapat en *invandraridentitet* vilket beskrivs vara en strategi för att på åtminstone en arena känna gemenskap och trygghet. I samma studie framkommer också att den egna förorten uppvärderas i samband med att invandraridentiteten upprätthålls. Vad gäller forskningsrapporten om segregation framkommer att den etniska boendesegregationen framförallt beror på socioekonomiska skillnader och för att grupper av utländsk bakgrund söker sig till sina landsmän. Däremot pekar resultaten på att den etniska bostadssegregationen inte behöver vara ett problem i det fall den är frivillig. Till sist har vi tagit del av internationell forskning från Österrike till vilken vi kunnat dra paralleller med såväl den nationella forskningen som den svenska samhällsdebatten. Studien visar att samhällsdiskursen i Österrike skapar föreställningar om såväl ungdomarna i sig som om förorterna vilka drabbar invånarna hårt, inte minst på arbetsmarknaden.

5 Teoretiskt perspektiv

5.1 Postkolonial teori

Lundahl (2002) beskriver den postkoloniala teorin som ett forskningsfält snarare än en enhetlig teori, vilken innehåller studier gjorda av olika forskare som belyser samtidens koloniala arv. Det talas om två inriktningar där den ena består i att vilja sprida ett budskap i världen om att alla människor i grunden är lika. Den andra inriktningen handlar att påvisa hur olikheter produceras där den ena delen anses underordnad den andre. Detta teoretiska forskningsfält hjälper oss att visa hur de gamla koloniala mönstren lever kvar än idag och reproducerar stereotyper och fördomar om *de andra*, vilken upprätthålls genom samhällsdiskursen. Dessa föreställningar tenderar att framstå som självklara vilka därmed inte heller ifrågasätts och kanske än mindre uppfattas (ibid). Wikström (2007) menar att kolonialismen således inte tillhör det förflutna utan återses såväl i världen som i den svenska vardagen, där det ständigt skapas en förståelse för hur människor är med bakgrund av deras kulturella egenskaper samt sociala och ekonomiska förutsättningar. Vidare beskriver Lundahl (2002) hur det postkoloniala forskningsfältet ställer sig kritiskt till hur ojämlikhet och orättvisor förklaras utifrån egenskaper, kulturella olikheter och etnicitet istället för att uppmärksamma skillnader i tillgång på resurser och makt. Postkoloniala forskare ägnar sig åt att försöka bevisa att dessa konstruktioner och föreställningar är föränderliga och att nationer, nationaliteter samt identiteter inte är homogena och konstanta. Teorin framhäver språket, skillnader och hur *de andra* konstrueras som viktiga delar för att förklara hur det koloniala arvet består (Wikström 2007).

5.1.1 Språket och diskursen om *de andra*

Wikström (2011) förklarar att det vi konstruerar är det vi talar om. På så sätt speglar inte det som sker hur vi talar om det, utan tvärtom konstruerar språket det som sker. Med andra ord är det först när vi benämner något och på så sätt kategoriserar det, som vi vet hur vi ska förhålla oss till det. Postkolonialismen är starkt influerad av det poststrukturella perspektivet som förklarar världen utifrån att göra skillnad på överordnad och underordnad, det vill säga att ställa upp motsatspar, dikotomier. Genom att upprätthålla dessa sociala hierarkier skapas en maktrelation dem emellan, där den ena parten står över den andre. Exempelvis är västerländsk överordnad österländsk, men för att förstå innebörden av västerländsk måste det även finnas en förståelse för vad österländsk innebär. Eriksson et al. (2005) beskriver att det är skillnaden i dessa motsatspar som skapar dess betydelse, därmed är båda parter också beroende av varandra för att ges mening. Parternas relation till varandra bidrar till att det med enkelhet skapas ett antingen-eller-tänk, vilket helt utesluter avvikelser och eliminerar möjliga gråzoner vilket postkolonialismen ställer sig kritiska till. Wikström (2007) förklarar hur de överordnade parterna tituleras med normalitet och upprätthålls på bekostnad av att de underordnade parterna beskrivs som *de andra*. Detsamma gäller förhållandet mellan vit och svart samt mellan man och kvinna. På samma sätt blir också personer med utländsk bakgrund i Sverige *de andra* i förhållande till majoritetsbefolkningen av svenskar. Vidare beskriver Wikström (2011) hur begreppet utländsk bakgrund i sig inte förklarar mer än att det är en människa som har immigrerat till Sverige eller har föräldrar som har immigrerat till Sverige. Det säger ingenting om hur den personen är eller hur den lever, ändock tillskrivs

grupper av utländsk bakgrund en rad egenskaper, ofta i negativ bemärkelse vilket får stor betydelse för gruppen som på grund av andra människors föreställningar utsätts för diskriminering och rasism.

5.1.2 Identitet och kultur

Eriksson et al. (2005) menar att postkolonialismen pekar på att skapandet av identiteten påverkas av föreställningarna om den andre. Det innebär att källorna till identiteten ligger utanför det egna jaget, det vill säga att den framträder i takt med omgivningens bilder och fördomar, som vi sedan identifierar oss med. Identiteten skapas därmed i relation till såväl enskilda personer som till det sociala sammanhanget man befinner sig i. Postkolonialismen betonar att identiteten är i ständig rörelse, att den inte förändras på grund av den inre kärnan i människan, utan utvecklas i takt med hur den överordnade makten definierar den underordnade vilken aldrig kan uppnå en slutgiltig definition (Eriksson et al. 2005). Wikström (2011) förklarar att känslan av att varken tillhöra det ena eller det andra är en central utgångspunkt i de postkoloniala teorierna. På så sätt motsätter sig också teoretikerna att människor ska behöva positionera sig till en specifik kategori, istället talar de om möjligheten att röra sig inom flera positioner samtidigt och på så sätt uppnå en slags mångkulturell identitet. Vidare beskriver Wikström (2011) att *hybriditet* är ett återkommande begrepp som förklaras enklast genom *blandat ursprung*, *blandade tillhörigheter* och *blandade uttryck* för detta. Hybriditetsforskare menar att det varken finns eller har funnits några kulturer som inte är influerade av varandra. Därmed är det inte heller någon idé att tala om en kultur som en homogen grupp och på så sätt är det svårt att tillskriva människor vissa egenskaper genom att kategorisera dem utifrån deras ursprung. Hybriditetsbegreppet förklarar istället vikten av att lägga fokus på hur människor pratar-, uttrycker- och använder sig av sitt ursprung (jmf ibid).

5.1.3 Den mediala bilden

Lalander och Johansson (2012) förklarar att det postkoloniala forskningsfältet riktar stor kritik mot talets makt och de stereotypa föreställningar som samhällsdiskursen har etablerat. Media är framförallt den apparat som upprätthåller de förtryckande kategoriseringarna om grupper av utländsk bakgrund i förorten. Det som produceras i dagspressen skapar en bild av förorten bestående av konstiga kulturer, kriminella ligor och ungdomsgång. Media framhäver en dramatisk sida av förorten och sällan den vardag som de flesta vanligtvis lever i, på så sätt återskapas stereotypen. Journalisternas makt ligger i hur de väljer att framhäva och gång på gång reproducera en specifik bild av exempelvis förorten och ungdomar i förorten. Många gånger väljer journalister ut ett fåtal händelser att skriva om på ett vinklat och riktat sätt, därmed konstrueras händelserna till en vedertagen sanning. Det är den sanningen som allmänheten får ta del av och skapa sina föreställningar efter.

5.1.4 Operationalisering av den postkoloniala teorin

Vi använder den postkoloniala teorin i analysen av vårt empiriska material. I analysen utgår vi ifrån den postkoloniala diskussionen om *de andra* och den reproduktion av under- och överordnade grupper som skapas, inte minst i den mediala diskursen om unga män med utländsk bakgrund från förorten, men även om etniska svenskar och grupper av utländsk bakgrund. Den postkoloniala diskussionen om *de andra* används i analysen i syfte att utmana den stereotypa

bild som ges av grupper med utländsk bakgrund i media. Tillsammans med våra intervjuer som underlag vill vi visa på en annan betydelse av begreppen och på så sätt formulera en mer rättvisande bild av unga män med utländsk bakgrund i förorten.

6 Material och metod

I följande kapitel redogör vi för de metoder som vi har använt oss av vid insamling och analys av materialet. Värt att nämna är att såväl syftet som forskningsfrågorna har reviderats kontinuerligt under studiens gång då vi funnit att informanternas svar gett oss perspektiv som vi inte hade vid studiens start.

6.1 Metodval

Vi har valt att använda en kvalitativ forskningsmetod. Studiens syfte och forskningsfrågor förutsätter informativa och djupgående svar från informanterna då vi velat höra de unga männens berättelser om deras livssituationer, vilket är anledningen till att kvalitativa intervjuer lämpar sig väl vid datainsamlingen. Metoden sätter informanten och dennes livsvärld i fokus. Bryman (2011) påpekar att kvalitativa intervjuer ger ett stort tolkningsutrymme såväl i det fysiska rummet som i det mellanmänniska rummet. Det innebär även att tolka det som inte sägs, med andra ord, att förstå det underförstådda i sammanhanget och fånga upp relevanta bakomliggande attityder som inte beskrivs med ord (Kvale & Brinkmann 2009). Bryman (2011) beskriver att deduktiv och induktiv modell för att förklara förhållandet mellan teori och praktik är vanligast förekommande i kvalitativ forskning. Vi har ett induktivt angreppssätt där vi låtit teorin växa fram i arbetet med empirin, det vill säga att vi inte på förhand hade en bestämt teori att härleda vår empiri till. Däremot har vi genomgående haft ett kritiskt förhållningssätt gentemot såväl tidigare forskning som den postkoloniala teorin. Det blir tydligt i analysen då vi både drar paralleller och visar på motsatser mellan empiri och teori.

6.2 Urval

6.2.1 Urvalskriterier

Våra urvalskriterier är i stort sett framtagna efter individens bakgrund. För det första ville vi komma i kontakt med män av utländsk bakgrund från Mellanöstern, Balkan eller Afrika i åldrarna 15-20 år. Vår undre åldersgräns berodde framförallt på att informanter under 15 år bör ha vårdnadshavares godkännande (Vetenskapsrådet 2002), vilket ville undgå för att bespara oss den tid det skulle ha tagit. Den övre åldersgränsen berodde på att vi såg praktiska fördelar i att informanterna studerade på gymnasial nivå vilket vanligtvis inte är fallet bland personer över tjugo år. Vi lyckades komma i kontakt med informanter från alla tre geografiska områden vi eftersökte och för de angivna åldrarna. Eftersom Angered är den stadsdel som ofta framträder i media valde vi att koncentrera vår forskning dit. Angered är dessutom den stadsdel i Göteborg som har högst antal invånare med utländsk bakgrund (Göteborgs Stad 2013) vilket gav oss anledning att tro att det skulle bli opproblematiskt att komma i kontakt med informanter i området.

6.2.2 Informanterna

För att komma i kontakt med informanter tog vi kontakt med en till oss tidigare bekant lärare på Angeredsgymnasiet. Eftersom vår studie är inriktad på stadsdelen Angered var det ett självklart val att inledningsvis kontakta gymnasieskolan i området, vi gjorde därmed vad Bryman (2011) skulle ha kallat ett målinriktat urval. Det var i första hand två lärare på gymnasieskolan som tillfrågade sina elever om deras vilja att delta i vår studie. Urvalet är därmed slumpmässigt gjort, baserat på de elever som befann sig på lektionstiden. Då vi inte mer precist vet hur lärarnas rekrytering av informanter gick till är vi medvetna om att deras val att tillfråga vissa elever men inte andra kan ha kommit att påverka undersökningens resultat, då lärarnas personliga omdömen kan ha spelat stor roll. Detta målstyrda urval genererade totalt nio intervjuer, varav en intervju föll bort på grund av att det under intervjun framkom att informanten inte uppfyllde våra urvalskriterier.

Det faktum att eleverna går på Angeredsgymnasiet kan också ha betydelse för hur de unga männen upplever sig vara integrerade eller inte i det svenska samhället. Med det menar vi att ett annat resultat hade kunnat nås om vi kommit i kontakt med de unga män som inte valt att studera vidare på gymnasienivå.

6.3 Tillvägagångssätt

Vi har under hela uppsatsens gång arbetat tillsammans, vilket bidragit till att vi båda är lika delaktiga i allt som skrivits. Det finns delar som vi valt att skriva enskilt, främst tidigare forskning och metoddelen. Dessa delar har dock lästs igenom av oss bägge för att senare ha diskuterats och på detta sätt kan vi båda två konstatera att vi står för varje skrivet ord genom hela uppsatsen. Vi började hela arbetet med att skicka ett informationsbrev till de berörda lärarna på Angeredsgymnasiet där det framgick att elevernas deltagande skulle ske på helt frivilliga grunder och att informanterna skulle förbli anonyma (bilaga 1). Vi vill dock påpeka att det syfte som beskrevs i informationsbrevet inte stämmer överens med studiens slutgiltiga syfte. Vi har även valt att publicera vår studie på internet då det ökar möjligheten för informanter, forskare och allmänheten att ta del av resultatet. På så sätt tror vi att informanterna anser att studien och deras medverkan och erfarenheter bidrar till ökad förståelse och därmed gynnar dem i egenskap av att vara unga män i förorten.

6.3.1 Litteratursökning

För att söka relevant litteratur inom vårt område valde vi att använda oss av Göteborgs Universitetsbiblioteks sökmotorer LIBRIS, GUNDA, GUPEA och Summon. Vi har även funnit relevant forskning via databaserna Social Services Abstracts och Sociological Abstracts. Vi valde att använda oss av att olika sökmotorer eftersom vi ville ta del av såväl internationell som nationell forskning. De sökord vi använt är *integration, unga män, invandrare, utländsk bakgrund, Angered, etnicitet, segregation, förort, delaktighet, youth*. Utöver den litteratur som sökningen via biblioteket gav oss har vi även använt referenser från tidigare c-uppsatser som berört samma ämnesområde som vårt. I de fall har vi sökt efter deras referenser och sedan läst primärkällan. Till sist har vi använt oss av litteratur från utbildningen och litteratur som vår handledare har tipsat oss om.

6.3.2 Intervjuguiden

För att tillvarata informantens berättelse men samtidigt rama in de forskningsfrågor vi vill besvara i studien valde vi att använda oss av en semistrukturerad intervjuguide (bilaga 3) under intervjuerna. Semistrukturerade intervjuer karaktäriseras av att vi som intervjuare utgår från en lista med specifika teman som vi vill beröra (Bryman 2011). Genom att använda semistrukturerade intervjuer lämnar man stort utrymme för informanterna att själva utforma svaren som de vill (ibid), något vi var ute efter då vi åsyftar att lyfta de unga männens egna berättelser kring att vara en ung man i förorten. Intervjuguiden utgick från sex teman som vi valt utifrån vår önskan om att angripa våra forskningsfrågor indirekt. Det vill säga i motsättning till att ställa direkta frågor om de unga männens åsikter om sin integration, ville vi höra var, hur och i vilka sammanhang de lever samt vilka möjligheter och motsättningar de upplever, för att sedan utgå från vår tidigare forskning och tolka hur väl de är integrerade i samhället. De teman vi använde oss av var *bakgrund*, *skolan*, *fritidsintressen*, *politik*, *kultur* och *framtidsplaner* (bilaga 3). Dessa teman valdes således i syfte att på ett enkelt sätt besvara våra forskningsfrågor (jmf Bryman 2011).

Redan vid framställningen av intervjuguiden diskuterade vi dels vilka begrepp som skulle användas under intervjuerna. Vi fann ganska snart att flera begrepp var problematiska ur den synpunkten att de var förknippade med flera olika betydelser och därför krävde väl genomtänkta forskningsfrågor för att undgå missförstånd mellan oss forskare och informanterna. Det handlade framförallt om begrepp som *invandrare* och *svenskheter*, vilka vi beförde skulle upplevas kränkande.

Informanterna hade inte tagit del av intervjufrågorna i förväg, då vi ville ha så spontana svar som möjligt. Däremot berättade vi att intervjuerna skulle komma att handla om unga män med utländsk bakgrund i Angered och deras livssituation före varje intervju. Det gjordes för att i möjligaste mån förbereda informanten på vilken typ av frågor som skulle komma att ställas, vilket också var ett sätt att undgå den skada informanterna riskerar att utsättas för vid medverkan i intervjuerna (jmf Bryman 2011).

En semistrukturerad intervjuguide behöver inte följas exakt, frågorna behöver inte ställas i den ordningsföljd de står skrivna och frågor som inte står med kan ställas då vi som intervjuare vill knyta an till något informanten väljer att ta upp (Bryman 2011). Vi valde därför att börja med att ställa frågor om våra valda teman för att sedan följa upp med följdfrågor i de fall vi var ute efter mer konkreta exempel. En semistrukturerad intervjuguide kräver därmed flexibilitet (ibid), det handlar om att vara följsam i intervjuerna och kunna ändra bland ordningen i temana efter hur informanterna väljer att svara. Detta var något vi upplevde då ingen intervju var den andra lik. Intervjuguidens första tema handlade om bakgrundsfrågor vilka vi konsekvent började med att ställa för att på så sätt få en bild av vem det var vi talade med. Dessutom var det ett naturligt och lättsamt sätt att börja intervjuerna på.

6.3.3 Intervjuerna

Vi valde att genomföra enskilda intervjuer för att samla in materialet. Vi hade även funderingar på att använda fokusgrupper där svaren kan komma att utvecklas då informanterna reagerar på varandras svar, på så sätt kan det uppkomma fler

aspekter än vad som framkommer i enskilda intervjuer (Bryman 2011). Då vi tidigare har negativa erfarenheter av fokusgrupper där vi upplevt att intervjuerna blev *flamsiga* och ofokuserade bestämde vi oss för att enskilda intervjuer var lämpligast. Bryman (2011) menar att forskaren ska vara beredd på att det utskrivna materialet som uppstår efter enskilda intervjuer är väldigt omfattande, men det faktum lät inte hindra oss från att genomföra våra enskilda intervjuer. Av de totalt nio intervjuer som vi genomförde var vi båda två med under de första fem. De resterande intervjuerna genomfördes enbart av den ena av oss då det uppkom förhinder för den andra att närvara. Dock avlyssnades samtliga intervjuer av oss båda för att på så sätt vara lika delaktiga i tolkningen och bearbetningen av materialet. Vi genomförde intervjuerna på Angeredsgymnasiet där vi av lärarna hade blivit tilldelade ett grupprum att tillgå i två hela dagar. Vi upplevde detta mycket positivt då vi tror att det bidrog till en avslappnad känsla hos våra informanter att få vara i sin hemmiljö. Några av de informanter som vi talade med hade lärarna på skolan hjälpt oss att komma i kontakt med. Då detta antal informanter inte var tillräckligt för att få den information vi behövde valde vi att själva kontakta ytterligare informanter på skolan. Dessa informanter tillfrågades att delta i skolan korridorer.

Kvale och Brinkmann (2009) nämner att de första minuterna i en intervju är avgörande för hur den fortsatta intervjun kommer att gå, därför är det viktigt att som intervjuare bidra till en avslappnad stämning redan från början. För att bidra till en avslappande stämning valde vi att inledningsvis småprata, presentera oss själva och bjuda på fika för att sedan berätta vad syftet var. Vi lät dem även läsa ett informationsbrev där vi var noga med att betona att de var fria att svara hur de ville, att det inte fanns några rätt eller fel och att de när som helst fick välja att avbryta. Vi valde även att spela in samtliga intervjuer. Bryman (2011) skriver att detta är en vanlig metod bland kvalitativa forskare eftersom den detaljerade analys man åsyftar att göra kräver att allt informanterna säger och uttrycker fångas upp. Det var ingen av informanterna som motsatte sig inspelningen, och vi upplevde därmed inte att det var något som gjorde dem illa till mods eller kom att påverka intervjun. Vi var ändock extra tydliga med att förklara att inspelningarna bara skulle avlyssnas av oss forskare. Vi var även medvetna om att intervjusituationen i sig kan medföra nervositet hos informanterna, inte minst med tanke på att vi forskare var främmande för dem. Trots det valde vi att båda skulle delta under de fem första intervjutillfällena, detta för att tillvarata all möjlig tolkning och för att bevara största möjliga objektivitet.

De första intervjuerna skilde sig något från de senare då vi i början upplevde oss själva något osäkra och nervösa. Vi valde att inte genomföra någon pilotstudie innan trots att Bryman (2011) menar att det kan vara bra för att bekanta sig med sin intervjuguide och se hur man själv beter sig i en intervjusituation. Då vi kände att tillgången på informanter var ytterst begränsad valde vi att inte *kasta bort* någon av dem till en pilotstudie. Hade tillgången varit en annan ser vi båda i efterhand att det hade varit lämpligt att utföra en pilotstudie för att på så sätt ta bort osäkerheten vi kände inför första intervjun. Vi upplevde däremot inte att våra informanter kände sig obekväma i intervjusituationen, snarare visade de ett stort intresse att framhäva en god sida av såväl Angered som sig själva i egenskap av att ha utländsk bakgrund. Det bidrog med all säkerhet till att vår nervositet släppte ganska snart. I takt med att vi blev mer säkra på vår intervjuguide och oss själva

kom vi att uppleva intervjuerna allt mer positivt.

6.3.4 Transkribering

I samband med att intervjuerna avklarats började vi transkribera dem. Vi delade upp intervjuerna mellan oss och transkriberade noggrant och ordagrant varje ord, skratt och tystnad. I resultatdelen kom vi senare att skriva om de citat som var osammanhängande och svåra att förstå, men på ett sådant sätt att innehållet var detsamma. På det hela taget har inget omarbetats utan står kvar som det först var sagt. Bryman (2011) menar att det är viktigt att man försäkras sig om att varje ord återges precis så som det var sagt för att uppsatsen ska vara av god kvalitet. Vi var därför mycket noga med transkriberingen och fick vid ett flertal tillfällen lyssna på det inspelade materialet för att försäkra oss om att vi hade skrivit rätt.

6.3.5 Analysmetod

Efter att vi transkriberat allt vårt material hade vi framför oss en massiv bunt med utskrifter. För att analysera våra intervjutexter använde vi oss av meningskodning, en metod Kvale och Brinkmann (2009) menar ska användas för att organisera intervjutexter så att man hittar en struktur och får en överblick över sitt omfattande material. Vi organiserade vårt material genom att börja sortera vad som kändes relevant i varje intervju och vilket som var intetsäggande. Detta gjorde vi genom att tilldela varje informant en specifik färg och stryka under varje relevant fakta med till exempel färgen gul för informant ett och färgen röd för informant två och så vidare. Efter denna sortering klippte vi ut alla viktiga delar i varje intervju för att sedan kategorisera materialet efter olika koder. Koderna vi använde oss av var följande; skola, vänner, familj, fritid/aktiviteter/föreningsliv, politiskt engagemang, Angered, media, svenskhet och kultur. Ur dessa koder framträdde sedan underrubriker utifrån gemensamma nämnare i intervjutexterna. Dessa underrubriker blev också de delar vi valde att använda oss av i vår resultat- och analysdel, och anses vara kärnan i materialet. Slutligen delades resultat- och analysdelen in i tre övergripande teman för på ett så enkelt och tydligt sätt som möjligt kunna besvara våra forskningsfrågor.

För att analysera vår empiri har vi valt att använda postkolonial teori och den tidigare forskning vi tagit del av då vi funnit starka kopplingar dem emellan. Kvale och Brinkmann (2009) nämner att det föreligger risker i samband med att forskaren analyserar sitt material. De menar att resultatet kan komma att påverkas av det teoretiska perspektivet som valts då risken att enbart se resultatet från denna synvinkel är stor. Att vi däremot valde att ta del av våra resultat innan valet av teori tycker vi har bidragit till en större objektivitet i vår studie. De teoretiska idéerna är ofta något som växer fram under kvalitativa studiers gång (jmf Bryman 2011) vilket var fallet i vårt arbete.

Vi fokuserade på *meningen* i vår analys, vilket betyder att vi har grävt efter en djupare tolkning i informanternas svar. Vi har därmed inte uttryckt något annat än vad informanterna själva har sagt, men vi har tolkat det efter vår självförståelse, kunskap och de teoretiska perspektiv vi har valt (jmf Kvale & Brinkmann 2009). Därmed har vi gjort egna antaganden och tolkningar och i det föreligger alltid risker (ibid). Men det faktum att vi har varit två genom hela uppsatsskrivandet anser vi har skapat än mer objektivitet och nyansering i vår studie, inte minst vid de tillfällen då vi haft skilda tolkningar och därmed tvingats ställa oss kritiska till

våra egna tankar. Dessutom var vi under varje intervju noggranna med att fråga informanten om vi hade förstått dennes svar rätt.

6.4 Studiens tillförlitlighet

Begreppen reliabilitet och validitet anses vara svårtillämpade på kvalitativ forskning (jmf Kvale & Brinkmann 2009), därför har vi valt att använda oss av Brymans (2011) begrepp tillförlitlighet och äkthet.

6.4.1 Exemplifiering

I kvalitativ forskning är det inte möjligt att göra en total generalisering eftersom några enskilda fall inte kan representera en hel population (Bryman, 2011). Vårt syfte med uppsatsen har således inte varit att generalisera utan att visa exempel från verkligheten genom det material vi framställt. Men med tanke på att stor del av den tidigare forskning som vi tagit del av visar på samma resultat som vi fått fram, anser vi vår studie vara trovärdig, vilket vi redogör för nedan.

6.4.2 Tillförlitlighet

Bryman (2011) talar om att tillförlitlighet innefattar frågan om hur trovärdig, pålitlig och överförbar studien är. Dessutom ska studien för bästa tillförlitlighet styrkas och konfirmeras. Trovärdigheten i studien stärks av att forskningen utförts enligt de regler som gäller vid forskning samt om resultaten har kommunicerats för att försäkra att forskaren har uppfattat informanterna på rätt sätt. Vi menar att trovärdigheten i studien uppfylls till viss grad då vi förhållit oss till de etiska forskningsregler som Vetenskapsrådet (2002) förespråkar. Däremot har vi inte återkopplat vårt resultat till informanterna, mycket på grund av tidsbristen men även på grund av svårigheten att komma i kontakt med informanterna. Vad gäller studiens pålitlighet, vilken innefattar att göra en redogörelse för studiens faser, anser vi oss uppfylla kraven då vi lagt alla kort på bordet i metodkapitlet. Studiens överförbarhet betyder att samma resultat kan uppnås trots att undersökningen sker i en annan miljö. Vi kan inte veta om samma resultat hade framkommit om vi gjort studien vid en annan tidpunkt eller om den hade gjorts av andra forskare, därav kan vi inte heller säkerställa studiens överförbarhet. Bryman (2011) menar att kontexten och förförståelsen har stor betydelse för informanternas svar. För att skapa liknande förutsättningar vid samtliga intervjuer och därmed stärka trovärdigheten lät vi alla informanter ta del av samma information samt att vi utgick från samma intervjuguide vid alla intervjuer. Vi anar därför att samma resultat vore uppnåeligt med tanke på att samma svar återkom i samtliga intervjuer oberoende av vem av oss som intervjuade. Dessutom påverkades inte svaren av att en av oss var frånvarande under fyra av intervjuerna. Studiens tillförlitlighet stärks också av att vi på olika håll har lyssnat på det inspelade materialet och diskuterat det vi uppfattat på olika sätt. Till sist ska studien styrkas genom att försäkra att forskarens åsikter och tankar inte låtit påverka resultaten. Vi har varit medvetna om vår förförståelse från studiens början till slut och diskuterat dess betydelse otaliga gånger, därav anser vi oss ha uppfyllt detta krav väl.

6.4.3 Äkthet

Bryman (2011) beskriver att studiens äkthet handlar om i vilken utsträckning dess resultat ger en rättvis bild av de åsikter som framkommit av undersökningen. Genom att presentera flertalet av informanternas svar i citatform anser vi oss ha

återgett en så rättvis bild som möjligt. Däremot har vi i analysen tolkat stor del av informanternas svar och är därmed medvetna om att vår tolkning kan ha kommit att skilja sig från informanternas ursprungliga mening. Studiens äkthet bedöms även utifrån i vilken utsträckning informanterna har fått bättre förståelse för sin livssituation, för omgivningens tankar, för om deras livssituation kan komma att förbättras och till sist om undersökningen bidragit till deras möjlighet att förändra situationen (jmf ibid). Vi menar att våra informanter kan ges större förståelse för sin egen och andras situation genom att ta del av vår studie. Dessutom hoppas vi att samhällsdiskursen påverkas av vår studie och att en mer nyanserad och rättvis bild av de unga männen med utländsk bakgrund i förorten träder i kraft som ett led av de reflektioner vi bidragit med, på så sätt menar vi att informanternas livssituation kan komma att förbättras av vår undersökning.

6.5 Etik och etiska överväganden

I beaktandet av de forskningsetiska riktlinjerna har vi valt att utgå från de principer som Kvale och Brinkmann (2009) har formulerat. De tar upp vikten av att diskutera de vinster och risker som forskningen medför, såväl för informanterna som för forskningssamhället och samhället i stort. Lalander och Johansson (2012) skriver att ungdomar i förorten har en önskan om att vända den stereotypifierade bilden av deras bostadsområde vilket är precis det vi vill göra. Som forskare ser vi fördelar med att få vidare förståelse för den målgrupp vår studie är riktad till, framförallt ur ett samhällsperspektiv. Vi tror att forskning av vår karaktär är ett måste för att bryta samhällets rådande uppfattningar om de unga männen med utländsk bakgrund, men också för att integrationsarbetet ska ägnas åt de faktorer som visar sig vara mest betydande. Vad gäller forskningssamhällets vinster bedömer vi att studiens teoretiska utgångspunkt kan komma att nyttjas och skapa ytterligare ett sätt att förhålla framtida forskning till.

Under intervjutillfällena stötte vi på ett flertal dilemman. Det handlade bland annat om vår rädsla över att trampa någon informant på tårna. Svårigheten låg framförallt i vår nervositet över att samtala om ämnet med dem som är en del av det. Redan i vår uppsatsidé avslöjas vår förförståelse om de rådande problem som unga män i Angered är en del av. Detta bidrog i intervjusituationerna till en önskan om att inte placera informanterna i samhällets givna fack vilket i sin tur skapade en konflikt i förhållande till det vi faktiskt ville undersöka och ha svar på (jmf Kvale & Brinkmann 2009). Vår medvetenhet hindrade ibland vår nyfikenhet och i det är vi övertygade om att intressant information har gått förlorad. Det ska också diskuteras huruvida det talas om det aktuella ämnet under intervjuerna. Vi bär med oss en akademisk syn på integrationsbegreppet, där integrationen innebär en positiv utveckling och segregation en allt som oftast negativ. Med den utgångspunkten finns det en risk att vi har tolkat och ställt följdfrågor efter vad vi anser vore en positiv eller negativ integration, något som möjligen inte alls stämde överens med informanternas tolkning av integration.

6.5.1 Anonymitetskravet och integritetsintrång

I våra reflektioner om vilka risker de enskilda informanterna kan komma att utsättas för vid deltagandet framkom framförallt ett möjligt integritetsintrång och brister avseende anonymitetskravet. Integritetsintrång menar Bryman (2011) är direkt oacceptabelt. Vi befarade ett möjligt intrång i informanternas liv under intervjuerna i de fall där frågor som *Vilka umgås du med?*, *Vad gör du på din*

fritid? och *Hur ser din familj ut?* ställdes. För att undvika en sådan situation var vi noga med att gång på gång understryka att informanten själv valde vilka frågor han ville besvara, att han hade rätt att när som helst avbryta medverkan i studien samt att alla svar enbart skulle komma att användas i vår forskning.

Det framkom viss problematik i uppfyllandet av anonymitetskravet när vi med hjälp av lärarna på skolan kom i kontakt med de flesta av informanterna, då det självfallet medför en risk i att lärarna kan härleda specifika citat i resultatet till de elever som de vet medverkade. Även det faktum att informanterna uppgav att alla elever på Angeredsgymnasiet känner alla bidrog till att vi varit noga med att avidentifiera alla informanter. För att eliminera risken att röja informanternas identitet har vi därför valt att utelämna personspecifik och privat information, vilket Bryman (jmf 2011) förespråkar, såväl i transkriberingen av materialet och i presentationen av resultatet. Sådan information består av den faktiska åldern, ursprungsland, bostadsområde, vilken gymnasielinje informanten läser på och avvikande fritidssysselsättningar. Vi har av samma anledning även fingerat samtliga informanters namn. Däremot har vi valt att omtala både vilken förort vi fokuserat på samt vilken skola eleverna går på. Avvägningen av i vilken omfattning det går att utesluta information för att bevara informanternas anonymitet i förhållande till att delge rätt mängd information till läsaren, och på så sätt bevara studiens trovärdighet har varit svår, inte minst i valet om att yttra valet av förort i Göteborg.

6.5.2 Informerat samtycke

Kvale och Brinkmann (2009) skriver att informerat samtycke står högt i prioritet vid intervjuer. För att försäkra oss om att informanterna tagit del av såväl muntlig som skriftlig information om sitt deltagande använde vi en samtyckesblankett (bilaga 2) som de skrev under på plats.

6.5.3 Hantering av empiriskt material

Under hela studiens process har allt material såsom underskrivna samtyckesblanketter, inspelade intervjuer samt transkriberingar bevarats på ett sådant sätt att endast vi forskare haft tillgång till det, vilket Kvale och Brinkmann (2009) skriver är av stor vikt för att bistå de etiska forskningsprinciperna. Allt sådant material kommer att förstöras i samband med att studien avslutas.

6.6 Metoddiskussion

Vi är medvetna om att en kvantitativ metod hade gett oss svar på vår första forskningsfråga om vad de unga männen i Angered gör. Däremot hade vi inte kunnat besvara forskningsfrågorna två och tre med hjälp av kvantitativ metod då vi hade gått miste om de underliggande meningar och de tolkningar vi har gjort, vilka varit en förutsättning för att besvara de två senare forskningsfrågorna. Vår första forskningsfråga kan tyckas vara banal. Frågan baserades på syftet att visa vad unga män med utländsk bakgrund faktiskt gör och inte vad media säger att de gör. Den andra och tredje forskningsfrågan syftade till att ta reda på i vilka sammanhang de unga männens integration har lyckats och vilka svårigheter de unga männen möts av för att integreras i det svenska samhället. Vi anser att den kunskapen är av stor vikt för att veta inom vilka områden samhällets resurser bör fokuseras i frågan om integrationsarbetet. För att besvara dessa frågor ansåg vi det intressant att ta del av såväl tidigare studier vilka behandlar integration som att

personligen tala med de unga männen för att spegla deras subjektiva uppfattningar.

Det var inte helt enkelt att komma i kontakt med unga män med utländsk bakgrund på Angeredsgymnasiet, trots att vi hade kontakt med en av lärarna på skolan. Vid ett flertal tillfällen dök inte de informanter upp som hade sagt att de skulle delta på intervju vid den avtalade tiden, vilket bidrog till att intervjuprocessen tog mer tid än väntat men framförallt att vi var tacksamma för de informanter som faktiskt medverkade. Under bearbetningen av materialet uppstod nya frågor som vi hade velat ha svar på, men valde att inte ställa till informanterna, på grund av den tidsbrist vi stod inför men även på grund av svårigheten att komma i kontakt med dem.

Gällande vår analysmetod fann vi att meningskodning lämpade sig väl då vi på ett tydligt sätt ville strukturera och kategorisera empirin för att med enkelhet kunna besvara forskningsfrågorna. Samtidigt var vi medvetna om att det fanns andra sätt att analysera materialet på, exempelvis genom meningskoncentrering, men i det fallet befarade vi att gå miste om viktiga citat i empirin. Dessa kunde vi bevara med hjälp av meningskodning vilka placerades i teman som vi fann relevanta. Andra forskare hade möjligtvis funnit teman av annan karaktär och på så sätt kunnat belysa empirin annorlunda. Vi menar därmed att vårt sätt att tolka inte är det enda rätta.

Vi utgår enbart från postkolonial teori i vår studie. Vid en första anblick kan det tyckas fattigt, men vi försvarar vårt val av denna teori med hjälp av dess omfattning. Under studiens gång har vi diskuterat en rad olika teorier som vi ansåg lämpliga, nämligen maktteori, socialkonstruktionism och diskursanalys. De tre nämnda teorierna fann vi intressanta och värda att relatera vår empiri till, men vidden av dessa teorier vore inte rimlig att hantera under den tidsram vi har att förhålla oss till i denna studie. När vi vid en djupdykning i det postkoloniala forskningsfältet fann att de tre delarna samspelade, beslutade vi oss för att utgå från postkolonial teori. Därmed kunde vi ta del av de tre perspektiven samtidigt. Dessutom skriver Wikström (2011) att postkolonialismens strategi för att skapa en jämnare maktfördelning mellan grupper i samhället är att hitta andra sätt att benämna och samtala om de grupper som är underordnade, vilket vår studie syftar till att göra. I studien förklarar vi empirin med hjälp av den bredd av tidigare forskning som vi har funnit. Bredden av den postkoloniala teorin tillsammans med omfattningen av den tidigare forskningen fann vi var tillräcklig för att bearbeta och analysera resultatet.

7 Resultat och analys

Vi har valt att presentera vårt resultat utifrån tre olika teman; *Vad gör de unga männen?*, *Integrerad eller inte?* och *Oro inför framtiden* med avsikt att besvara de tre forskningsfrågorna. Varje tema avslutas med en sammanfattning och en analys, men för att inte gå miste om hur de olika temana samspelar med varandra avslutar vi med en slutanalys.

7.1 Presentation av informanterna

De åtta informanterna som resultatet i studien är baserat på studerar på Angeredsgymnasiet. Samtliga har muslimsk bakgrund och är mellan 16-19 år gamla. Fem av informanterna är födda i Sverige, medan resterande har flyttat till Sverige under uppväxten, varav två av dem före 15 års ålder. Informanterna har sitt ursprung i Afrika, Balkan och Mellanöstern. Samtliga informanter har tilldelats fingerade namn. I studien kommer vi att kalla dem Felix, Vigan, Carlo, Nicola, Ali, Bojan, Milo och Alexander.

7.2 Vad gör de unga männen?

Vår intervjuguide utgick från olika teman som vi ansåg vara viktiga att samtala om för att ta reda på vad de unga männen faktiskt gör i sin vardag. Utifrån dessa har informanterna gett oss individuella svar, men vi kan samtidigt utläsa ett antal gemensamma nämnare i informanternas svar vilka ligger till grund för hur vi har delat in temat i fyra underkategorier.

7.2.1 Skolarbete

Samtliga informanter studerar på gymnasial nivå och talar om skolan som en viktig del i livet. Det framkommer att valet av inriktning på gymnasiet inte har skett av en slump utan istället till följd av en önskan att nå sitt drömyrke i framtiden för i stort sett alla informanter. Flera av informanterna förklarar att skolarbetet ger dem möjligheter inför framtiden och att kunskapen i skolan är upp till varje individ att tillvarata. Dessutom uppger några av de unga männen att de satsar mycket på skolan och är noga med att göra sina läxor.

Milo förklarar på följande sätt:

”Först och främst valde jag programmet för att jag vill läsa juridik efter att jag har gått ut [...] Skolan ger oss alla möjligheter som finns, det finns ingenting som skolan håller borta från oss om du förstår. Allting är öppet för alla [...] Det är elevernas ansvar att jobba hårt själva”.

Nicola berättar hur viktig skolan är för framtiden:

”Det är väl att du får utbildning, att du lär dig. Det är förberedande för det du vill bli i framtiden, skolan är väldigt viktig alltså!”.

Alexander talar om samma sak:

”Skolan gynnar mig för att dom vill ju självklart ge mig en utbildning som jag senare ska ta vara på i framtiden och senare läsa vidare för att nå det jag vill bli”.

Vigan berättar att han prioriterar läxorna framför att umgås med sina vänner:

”[...] Jag brukar först gå hem och göra mina läxor som jag har. Efter det kan jag träffa kompisar och spela dator”.

7.2.2 Vänner och fritidsintressen

En stor del av de unga männens tid utanför skolan ägnas tillsammans med vänner. Flera av de informanterna som är födda i Sverige berättar att de mestadels umgås med vänner som de haft sedan barndomen, inte ovanligtvis i stora gäng om 15-30 personer. Däremot förklarar vissa att vännerna är uppdelade i mindre gäng efter intresseområden. Tillsammans med vännerna uppger de unga männen att de brukar tillbringa kvällar på fritidsgårdar, hemma hos varandra eller i andra lokaler där de spelar FIFA (Tv-spel). En annan vanlig aktivitet är att de spelar fotboll utomhus med varandra. Flera informanter berättar att de går på fester under helgerna och att de åker till centrala Göteborg för att fika och gå på bio. Dessutom framkommer det att många tillbringar tid framför datorn och inte minst med familjen.

Milo berättar vad han och hans vänner brukar göra tillsammans:

”Allt jag gör, gör jag med mina vänner. Vi från Hjällbo brukar hänga i en lokal som min kompis mamma har fixat till oss. Vi brukar hänga där fredagar och lördagar och spela FIFA. När jag festar gör jag det med vänner från skolan mest. Men nu var det ganska längesen. Annars brukar vi bara hänga som vanligt i Hjällbo, på fritidsgårdar och sådär”.

Bojan beskriver sin fritid såhär:

”Jag träffar massa vänner och vi går ut och så brukar vi göra olika grejer på kvällarna, typ åka in till stan och äta mat och för att vara sociala och så [...] och så sitter jag hemma och är med familjen och så såklart”.

Alexander berättar om fester, fotboll och tid framför datorn:

”Då är jag ute och hänger med mina vänner. För det mesta på helgerna är det mest fester, och inne i stan, annars är jag inskriven på ett division 6-lag, spelar fotboll. Jag har hållit på med fotboll hela mitt liv, jag tycker det är roligt. Sen framför datorn och kolla på film också”.

Felix pratar om att han umgås med sin familj:

”Vi bor tillsammans och jag trivs med min familj [...] Det är roligt att vara med familjen”.

Alla informanter berättar att de är eller har varit aktiva i någon idrottsförening, de flesta i en fotbollsklubb. Flera av dem har däremot slutat på grund av bristande intresse och för att det tog mycket av den lediga tiden. En informant började istället utöva en annan idrott då han tröttnade på fotbollen som han utövat i många år. En annan vanlig idrottsaktivitet bland de unga männen är att träna på gym. En del bara för att hålla igång, andra med mål om att tävla i bodybuilding.

Milo säger:

”Jag ville fokusera mycket mer på skolan och så. Det tog väldigt mycket tid med fotboll. Jag gymmar ganska mycket, sen om jag har tid då spelar jag fotboll”.

Ett par av våra informanter berättar också att de är intresserade av att lära sig mer om sin tro, därför medverkar de i olika religiösa föreningar och deltar på föreläsningar som de anordnar.

Carlo berättar om sitt engagemang:

”Jag känner till föreningar och jag hjälper till i dom och sådär. Det finns till exempel en förening som några muslimer har öppnat och syftet är att dom ska sänka kriminaliteten”.

Milo förklarar att han närvarar, inte bara på grund av att resten av familjen är på plats:

”Det är roligt också, det är det som är grejen, man vill ha svar på frågorna. Man vill veta”.

7.2.3 Ett politiskt engagemang

Ett flertal av de unga männen säger sig ha ett visst intresse för politiska frågor och under intervjuernas gång framkommer att frågor rörande integration, migration, arbetslöshet och invandring berör de allra flesta i högre grad. Några uppger sig främst följa debatten om Sverigedemokraterna, medan några berättar att de är aktiva medlemmar i ett politiskt parti. En informant uppger sig vara totalt ointresserad av politik medan en annan berättar att han inte vill blanda sig i politiken på grund av de erfarenheter av politiska sammanhang som han bär med sig från sitt hemland. Ytterligare en informant beskriver sig snarare ha större engagemang på grund av det bristande politiska systemet i dennes hemland.

Nicola berättar om de frågor som berör honom mest:

”Det är väl invandringspolitiken, alltså det här med SD. Jag följer allt vad det gäller det. För så som jag tycker så är SD ett gäng idioter faktiskt. Man kan inte bedöma någon efter deras hudfärg, man ska bedöma folk efter deras handlingar. Och that's it, inget mer med det. Så det tycker jag är väldigt viktigt”.

Felix talar om sitt engagemang:

”Jag gillar politik också. Jag är med i ett politiskt parti. Jag går dit ibland och snackar med dom om vad som helst”.

Milo berättar om vad som har fångat hans politiska intresse:

”Typ migration och integration. Hur en invandrare ska göra för att integrera sig och när är en person integrerad. Sådana frågor. Och

sen är det också frågor om slöjan”.

Ali förklarar att han har ett ansvar för sitt hemland:

”Om det är nått jag hade velat påverka är det jobben. Annars tänker jag mer på hemlandet. Jag vill engagera mig mycket där, för man känner, vårt land har lidit i så många år, utan en fungerande regering och man känner att man har ett ansvar också, som det lilla man har kvar från hemlandet, man måste bli engagerad”.

Carlo berättar om sina tidigare politiska erfarenheter:

”Men jag gillar inte att blanda mig i det där. För min erfarenhet av politik i hemlandet är, hur man gör när det gäller politik, det är jätteäckligt. Man försöker kriga för att få ledarskapet”.

7.2.4 Sammanfattning

Alla informanter studerar på gymnasiet och det framkommer av resultatet att de tycker att skolan är en viktig del i livet. Flertalet informanter tillbringar tiden utanför skolan tillsammans med sina vänner, de brukar vanligtvis träffas på fritidsgårdar, i någon lokal eller hemma hos någon av vännerna. Ibland träffar de sina vänner utomhus. Vissa dagar spelar de fotboll tillsammans medan de andra dagar sitter framför TV och spelar FIFA. På helgerna uppger vissa av informanterna att de brukar festa tillsammans och andra säger att de går på bio och fikar inne i centrala Göteborg. Informanterna nämner även att de vanligtvis tillbringar tid med familjen och att de ofta kollar på TV och sitter vid datorn. Flera informanter är aktiva i någon form av föreningsliv, bland annat framträder fotbollsklubbar i närområdet som vanligt förekommande, men även religiösa föreningar och politiska partier. Informanternas politiska intresse består främst av frågor rörande integration-, migration- samt arbetspolitik.

7.2.5 Analys

För att besvara den första forskningsfrågan: *Hur sysselsätter de sig?* frågade vi hur deras vardag är uppbyggd. Samtliga informanter talade om att skolan tog mycket tid i deras liv, men att de ägnade mycket tid åt vänner, familj och fritidsintressen såsom idrottsaktiviteter, Tv-tittande och tid framför datorn.

Vi kan se att informanterna målmedvetet har valt gymnasieutbildning då samtliga informanter studerar på ett högskoleförberedande program med tankar om att vilja studera vidare på eftergymnasial nivå. Det tyder på en vilja att skapa möjligheter i framtiden, en önskan om att inte ses som andra klassens medborgare, en *failer*, som en av informanterna uttrycker det. De unga männen i Angered som vi har mött tycks vara mycket aktiva då de är engagerade och sysselsatta av ett flertal fritidsaktiviteter. SCB's rapport om Barn- och ungdomars fritid, *Barns fritid* (2009), lyfter fram att ungdomar i Sverige i stor grad är aktiva i föreningslivet, att framför allt unga killar tillbringar tid framför TV och dator samt tar del av nyheter i större utsträckning än vad tjejer i samma ålder gör (ibid), en bild som våra informanter bekräftar då flertalet uppger att de är intresserade av att följa samhällsdebatten och inte minst politiska frågor. Våra informanter tycks med

statistiken som bakgrund inte avvika från övriga ungdomar i Sverige vad gäller fritidsaktiviteter, trots att media gång på gång kopplar och dramatiserar andra slags händelser i förorten till de unga männen (Lalander & Johansson 2012). SCB's rapport visar också att ungdomar i åldrarna 16-18 år oftast träffar sina vänner utanför hemmets gränser (SCB 2009), till vilket vi kan dra tydliga paralleller då våra informanter tillbringar mycket av sin tid tillsammans med vänner i lokaler, på fritidsgårdar samt på andra offentliga platser i närområdet. Ett av skälen till att våra informanter tillbringar stor del av sin fritid utanför hemmet tror vi beror på den trångboddhet som flera informanter vittnar om. Samma problematik förklaras genom att de unga männen inte ovanligtvis umgås i större gäng, vilket försvårar att umgås på hemmaplan. Ungdomsgängen som syns på gator och torg framställs som farliga och kriminella av media (Lalander & Johansson 2012), men vi tycker oss finna en naturlig förklaring till varför gängen vistas ute i det offentliga. I våra resultat framkommer det att de unga männen sysselsätter sig med aktiviteter som vilken annan gymnasieungdom som helst. Detta visar på hur motsägelsefull medias bild av de unga männen är, då brända bilar, stenkastning, vandalisering, glaskross och knarkhandel framhålls som vanligt förekommande göromål bland de unga männen med utländsk bakgrund i Angered.

7.3 Integrerad eller inte?

Vi har inte ställt några direkta frågor om integration och delaktighet till informanterna, istället fokuserade vi på att samtala om de delar som vi med hjälp av tidigare forskning förstått är viktig för att främja integrationsprocessen. Resultatet har vi delat in i underkategorier där vi utgått från de framträdande teman som återkommit i informanternas utsagor. Vår analys gällande hur de unga männen är integrerade eller inte bygger helt och hållet på våra uppfattningar av vad och hur informanterna svarade på intervjufrågorna.

7.3.1 "De andra"

Trots att flertalet av informanterna är födda i Sverige och i flera sammanhang definierar sig själva som svenskar, framkommer det att känslan av att vara *invandrare* är ett faktum för samtliga informanter. Ett återkommande tema handlar om hur de unga männen ser på etniskt svenska medborgare som en motpol till sig själva. Svenskar och svenskhet förklaras som något annorlunda, som allt en *invandrare* inte är. Flera informanter talar å ena sidan om svenskar som kalla, återhållsamma, snåla och svåra att komma nära. De målar upp en bild av svenskheten som de varken kan eller vill identifiera sig med, därav tar de också avstånd från att vara typiskt svensk. Ett par unga män gör å andra sidan ingen större skillnad gällande etniskt svenskar och personer med utländsk bakgrund, men menar samtidigt att det av förklarliga skäl inte faller sig lika naturligt att umgås, mycket på grund av skolans geografiska plats och att de bor i bostadsområden med stort antal utlandsfödda personer. Empirin visar att flera informanter enbart umgås med likasinnade, det vill säga andra som har utländsk bakgrund. I samtalet om vänner och umgänge tydliggörs vi-och-dom känslan då flera av de unga männen beskriver de egna vännerna som *vi* och de etniskt svenska som *de andra*. En annan åsikt visar på viljan att inte leva avskild från centrala Göteborg.

Milo säger såhär:

”När jag är i Sverige då känner jag mig som en invandrare”.

Ali berättar följande:

”[...] Jag kan ju inget annat än Sverige, så det enda jag vet om mitt hemland är berättelser så, så självklart känner jag mig som svensk [...] Svenskhet, det är svårt att förklara. Men det är allt en invandrare inte är kan man säga. Det är stor skillnad. Jag skulle faktiskt inte definiera mig som den traditionella svensken”.

Bojan förklarar att han har en helsvensk och en halvsvensk vän:

”Jag har en vän som är halvsvensk och en som är helsvensk. Han som är halvsvensk han är precis som vi, bara att han är lite snål [...] Den andra som är helsvensk är lite låst av sig, om jag ska säga så. Han måste anpassa sig mycket till oss, men det är inte så att vi tvingar honom till något. Han får vara hur han vill och vi respekterar det. Och jag gillar honom väldigt mycket som kompis”.

Alexander talar om känslan av att inte bo i Sverige:

”Men dom borde ju i alla fall blanda oss med svenskar så vi kan känna igen och dela med oss av vår kultur och traditioner så man kan blanda sig. Men dom har inte gjort det på ett ganska bra tag nu. Dom har avskilt invandrare för sig och svenskar för sig. Det är ganska lite blandning. Typ, på Torslanda då är det bara svenskar. Linné är det bara svenskar. Och sen Angered, Biskopsgården och Bergsjön bara blattar. Det är ganska uppdelat. Det är sällsynt att se en svensk ute på Hammarkullen. Så man känner nästan att man inte bor i Sverige förrän man tar spårvagnen och åker ut till dom”.

7.3.2 Att blanda två kulturer

Några informanter förklarar hur de kombinerar familjens ursprungliga kultur med den svenska kulturen, medan andra förklarar att de inte anammat något ur den svenska kulturen i hemmet. Däremot förklarar en av informanterna att delar av den svenska kulturen påtvingas i skolvärlden, såsom luciatåg och svensk husmanskost. En annan informant berättar hur det uppstod problem i skolan när han skulle fira ramadan, då han inte fick ledigt. Det framkommer av empirin att de unga män som är födda i Sverige anser att det är lättare att kombinera de olika kulturerna, medan de som flyttat till Sverige under ungdomsåren säger sig ha haft lite svårare att anpassa sig. Informanterna talar många gånger om att just anpassa sig till Sverige och den svenska kulturen. De säger att de tagit del av samt valt bort delar av den svenska kulturen som tilltalat respektive inte tilltalat den egna familjen. Dock menar flertalet att det är av stor vikt att bevara den ursprungliga kulturen för att inte glömma vart de kommer ifrån och på så sätt värna om sina rötter. Det framkommer av empirin att flera av de unga männen upplever sig ha stor kunskap och förståelse för andra kulturer och religioner än den egna.

Carlo berättar att familjen tagit del av delar av den svenska kulturen:

”Det som vi ser som fördel det tar vi och det som vi ser som nackdel, det lämnar vi”.

Felix menar att en blandning av kultur är bäst, men säger också att det uppstår problem ibland:

”Men jag gillar den svenska kulturen också. Vi har kultur från hemlandet och från Sverige också. Om vi blandar dom, då blir det riktigt bra kultur! Men det finns kulturkrockar. Vi har ju ramadan som vi firar, men här i Sverige kan vi inte fira, för att vi bor här”.

Milo talar om hur hans familj har anammat den svenska kulturen:

”Så som mina föräldrar säger så har de försökt att ge oss en uppväxt genom den svenska kulturen för att vi ska kunna känna oss lite mer så som dom andra barnen. De försöker att inte göra så stor skillnad. Reglerna i hemmet följer islams, men kulturen är ändå lite som den svenska”.

Nicola talar om vikten av att bevara sina rötter:

”Det finns en bra balans tycker jag. Vi åker till hemlandet varje år. Träffar mormor och morfar. Det är inte så att vi har blivit helt svenska, att vi inte har våra rötter kvar. Det är ju bra att ha balans mellan båda två. Det är väldigt viktigt också. Så att man inte glömmer av någon av sidorna, samtidigt ska man ju ändå komma ihåg vart du kommer ifrån”.

Ali förklarar att det skulle kännas konstigt att fira svensk midsommar:

”Jag hade faktiskt känt mig obekväm om jag blev inbjuden till en midsommarfest. För jag är inte det oftast. Jag tror det hade känts konstigt. Jag hoppar inte små grodorna och sånt där [skrattar]”.

Bojan förklarar acceptansen såhär:

”Alltså, det är bara att respektera varandra. Vi har inget val här på skolan. Vi måste respektera varandra. Det är så dom har blivit, det är så dom har blivit födda. Det är inget man ska gå runt och klandra på”.

7.3.3 Mitt älskade Angered

Angered förklaras av informanterna vara en plats som inger en känsla av trygghet och gemenskap. Det ska dock påpekas att två av informanterna inte bor i Angered, men själva har valt att gå på Angeredsgymnasiet. Den höga graden av trivsel på gymnasieskolan är genomgående och informanterna pratar mycket om att alla känner alla i området vilket skapar många vänskapsrelationer. Det framkommer att alla känner tillhörighet på skolan, att lärarna är omtyckta och att allas olikheter

respekteras. Fyra av informanterna berättar att de började gymnasiet på olika skolor inne i centrala Göteborg, men bytte senare till Angeredsgymnasiet. Anledningen till att dessa killar valde att byta skola är framförallt upplevelsen av ett högt tempo, men även avsaknaden av barndomsvännerna. Flera beskriver skillnader i gemenskapen på skolorna och förklarar att de upplevde en känsla av utanförskap när de gick i en skola i centrala Göteborg. Många talar även om andras fördomar om Angered. Informanterna framför en vilja om att få visa samhället att det är en felaktig bild.

Bojan förklarar vad det är som skapar gemenskapen på skolan:

”Vi har mycket vänskap inom klassen. Det finns ingen som är utfrysst eller liknande. Om någon är väldigt mycket själv försöker vi få in den i gruppen”.

Alexander talar om gemenskapen i Angered:

”Jag känner mig hemma här. Jag har alla vänner här. Alla känner alla. Man vet vilka det är”.

Milo berättar varför han trivs i Angered och på Angeredsgymnasiet:

”I den här skolan så trivs jag för att alla som går här känner jag. Jag har känt dom innan. Det är Angered. Så alla känner varandra. Det är en gemenskap som inte finns någon annanstans. Jag gick på ett gymnasium i centrum innan, det var inte min grej. Det var ganska mycket att läsa, och inte bara det. Det var mer, vad säger man? Det var mindre invandrare där. Så det känns inte så [...] aa, man har alla sina barndomsvänner här på Angered, så det känns skönare, det finns en annan gemenskap på något sätt”.

Alexander talar även om de fördomar som råder om Angered:

”Det finns många som har fördomar, även om man inte tänker sig för så har man fördomar. För om jag säger Angered nu, så är det första man tänker på när man hör Angered invandrare och kriminalitet”.

Nicola menar att alla har ett eget ansvar att bryta fördomarna om personer med utländsk bakgrund:

”Vi försöker, vi gör så gott vi kan liksom. Och jag tycker faktiskt att det är ens ansvar att visa en bättre sida från invandrarna då så att säga. För dagens invandrare har idag ett väldigt dåligt rykte, enligt många i alla fall. Så det är väldigt viktigt att visa sin bästa sida”.

Bojan förklarar vilka reaktioner han mött när det framkommer att han bor i Angered:

”Om vi har varit på en krog och så så träffar man mycket folk och tillslut frågar dom vart vi är från. Då säger vi Angered, och då blir dom helt sånna ’Jasså är ni från Angered? Är inte Angered lite tuffare och kriminellt?’ ”.

7.3.4 Framtiden är min

Det är tydligt att informanterna ser ljust på sin framtid vad gäller arbetsmöjligheter. Samtliga talar om fortsatta studier efter gymnasiet som en förutsättning för att nå dit de vill. Ett par vill bli fritidsledare, någon hoppas på att bli polis, en vill bli arkitekt och en annan läkare. Det finns en tydlig målsättning hos flera informanter som säger sig vilja arbeta med ungdomar för att hjälpa och vägleda dem på rätt väg. Flera av informanterna berättar att de anser sig ha goda möjligheter genom att vara bosatta i Sverige. Ett flertal av de informanter som har immigrerat berättar att familjen har flyttat till Sverige för att ge barnen en bättre framtidsutsikt än den som fanns i ursprungslandet. Ytterligare en av informanterna berättar att han inte såg sig själv ha någon framtid förrän han kom till Sverige och började studera på Angeredsgymnasiet. Av de informanter som är födda i Sverige framkommer en vilja och tro om att lättare kunna etablera sig på arbetsmarknaden än vad de egna föräldrarna, som i många fall har flytt från krig, har lyckats med. De talar om att de har getts andra förutsättningar genom att ha en förståelse och kunskap om det svenska systemet. De flesta berättar också att de vill skaffa familj, ha ett boende med trivsamt miljö och vara omgiven av sina vänner.

Carlo säger:

”Jag vill ha utbildning och jag försöker kämpa för det”.

Nicola beskriver sitt drömyrke:

”Jag funderar på att bli fritidsledare, att jobba med ungdomar, det tycker jag hade varit riktigt grymt. Att kunna påverka någons liv”.

Bojan är fast besluten om att börja arbeta efter studenten:

”Direkt efter studenten ska jag skaffa mig ett jobb, så jag har en bra inkomst, så jag kan försörja mig själv. Jag vill inte att min mamma ska försörja mig hela tiden. Sen när jag har fått mina pengar då kan jag börja plugga och det där [...] Jag ser ingenting som hindrar mig”.

Ali berättar om känslan av att ha misslyckats om han tvingas söka ekonomiskt bistånd:

”Jag har alla förutsättningar till att bli nått. Så självklart, man är en failer om man tillslut hamnar på ekonomiskt bistånd”.

Milo förklarar att han har oändliga möjligheter i framtiden:

”Det är det som är så bra med Sverige. Jag ser inga hinder alls. Om man bara vill”.

Även Felix talar om de möjligheter han har i framtiden genom att bo i Sverige:

”Innan tänkte jag att jag kanske inte hade någon framtid när jag var i mitt hemland. Jag tänkte att där finns ingen framtid, bara jobba och sen är det slut. När jag flyttade till Sverige tänkte jag att här kan man bygga sin framtid [...] Jag vill ha familj, barn, lägenhet och hjälpa människor. Det är en framtid som vi alla behöver”.

Vigan berättar vad det innebär att ha en bra framtid:

”I framtiden vill jag ha familj med barn, bra vänner och bra miljö runt omkring mig [...] Det ska vara schysta och snälla grannar, och inte massa kriminella saker runt omkring mig”.

7.3.5 Sammanfattning

Informanterna talar om svenskar och svenskhet som en motsats till sig själva i egenskap av att ha utländsk bakgrund. Detta trots att flera av informanterna är födda i Sverige. Det framkommer att de flesta unga männen umgås med vänner som har utländsk bakgrund och att flera av dem varit vänner sedan barndomen, det vill säga att de flesta i informanternas umgängeskrets är uppväxta i Angered. Dock framkommer att ett par informanter även har etniskt svenska vänner, men att relationen till dem inte är densamma som till övriga vänner. Några unga män tar upp problematiken i att svenskar och utlandsfödda lever åtskilda i Göteborg och menar att detta har bidragit till känslan av att inte bo i Sverige. Samtidigt uppger flera informanter att de åtagit sig delar av den svenska kulturen och att det inte är problematiskt att kombinera den ursprungliga kulturen, medan andra erfarit att det uppstått problem då den ursprungliga kulturen krockat med den svenska. Informanterna talar om att Angered är en plats som för dem inger känsla av trygghet, mestadels på grund av att alla känner alla. Alla informanter har positiv framtidssyn med högt uppsatta mål om vidare studier och ser sig själva bilda familj senare i livet.

7.3.6 Analys

För att besvara vår andra forskningsfråga: *I vilken utsträckning är de integrerade i det svenska samhället?* har vi tolkat informanternas svar och sökt finna förhållanden som visar på huruvida de unga männen är integrerade eller inte.

Socialstyrelsens (2008) studie visar att de faktorer som främjar integration för ungdomar består av sociala relationer, skolgång och föreningsliv. Därmed konstaterar vi med bakgrund av våra resultat i temat *Vad gör de unga männen?* att våra informanter ur den aspekten är integrerade i hög grad. Socialstyrelsen (2008) menar däremot att det måste ske en anpassning mellan etniskt svenskar och de med utländsk bakgrund för att integrationen ska lyckas, men påpekar även att det är lika viktigt att grupper av olika utländsk bakgrund anpassar sig till varandra. Av

vårt resultat kan vi utläsa att integrationen mellan grupper av utländsk bakgrund fallit väl ut då våra informanter menar att de oproblematiskt umgås med människor från andra utomnordiska länder och kulturer. Informanterna berättar att de givits större förståelse för andras kulturer och religioner genom att umgås med människor med annan utländsk bakgrund än den egna. Däremot framgår det av resultatet att informanterna inte i samma utsträckning rör sig på arenor tillsammans med etniska svenskar oavsett vad gäller fritidsaktiviteter, i vänskapskretsen eller i skolan. Det menar vi visar att integrationen på detta plan inte har fallit lika väl ut, utan snarare handlar om etnisk segregation där uppdelningen mellan svenskar och personer med utländsk bakgrund är tydlig.

Segregation och diskursen om de andra

Denna etniska segregation kan förstås med hjälp av postkolonialismen där det förklaras att minoritetsgrupper underordnas majoritetsbefolkningen och därmed anses vara *de andra*, en grupp som tillskrivs egenskaper utifrån föreställningar som majoriteten skapar (jmf Wikström 2007; Wikström 2011). Vi kan se att informanterna, i egenskap av att ha utländsk bakgrund och bo i Angered, utgör en sådan minoritetsgrupp i det svenska samhället. Det tror vi i sin tur bidrar till att de unga männen ser på sig själva utifrån majoritetssamhällets föreställningar. Vi menar med andra ord att informanterna har införlivat samhällets syn på dem, som något annorlunda och främmande vilket Sernhede (2002) talar om som ett sätt för de unga männen att skapa sin identitet. Majoritetssamhällets syn och tankar om de unga männen tror vi bidrar till att de trivs bäst i Angered, där 70,6 procent (Göteborgs Stad 2013) av invånarna har utländsk bakgrund. Därmed har vi funnit en djupare förklaring till att de talar om Angered som den plats där de känner trygghet och gemenskap. Jacobson Pettersson (2012) tar i sin avhandling upp samma sak då hon beskriver hur ungdomar med utländsk bakgrund ofta känner sig utanför i sammanhang då de umgås med etniskt svenska och därför gärna väljer att umgås med de som har utländsk bakgrund. Ett annat exempel på detta tycker vi oss se i resultatet då hälften av våra informanter berättar att de bytte gymnasium från centrala Göteborg till Angeredsgymnasiet eftersom det inte *kändes rätt* att läsa där. Detta tycks inte vara ovanligt bland ungdomar med utländsk bakgrund med utgångspunkt i vad Nordström Skans och Åslund (2009) skriver om att elever med utländsk bakgrund söker sig till skolor där andelen elever med utländsk bakgrund är hög. Det faktum att de inte känner sig hemma med etniskt svenskar tror vi har bidragit till en starkare känsla av *vi* hos de unga männen i Angered, vilket Sernhede (2002) beskriver är ungdomarnas strategi för att känna tillhörighet i något sammanhang. Angered blir därför den plats de unga männen definierar som sin starkaste anknytningspunkt. De menar att bo i Angered inte är detsamma som att bo i Sverige, det verkliga Sverige säger de sig möta först när de tar spårvagnen till centrala Göteborg och därmed åker ut till *de andra*, svenskarna. När informanterna talar om svenskar och svenskhet som allt en *invandrare* inte är konstaterar vi att de unga männen är med och skapar en diskurs om det svenska samhället som en motpol till Angered och svenskar som en motpol till sig själva. På så sätt bidrar de unga männen också till att skapa de kategoriseringar mellan etniskt svenskar och personer med utländsk bakgrund som postkolonialismen vill tillintetgöra (jmf Wikström 2011).

Dubbel identitet

Vi ser att skapandet av *vi och de andra* innefattar flera aspekter. Dels handlar det om avståndstagandet, dels handlar det om att inte kunna identifiera sig med dem som anses vara *de andra*. Det framkommer tydligt av intervjuerna att de flesta informanter har svårt att identifiera sig med att vara svensk men även med sitt ursprung. Detta förklarar Sernhede (2002) som en dubbel medvetenhet, då de rent formellt är svenskar genom sitt svenska medborgarskap men på grund av sina kulturella rötter inte inkluderas i den svenska gemenskapen. Informanterna visar tydliga tecken på denna dubbelhet. En av informanterna uttrycker att han kommer från Afrika, trots att han är född i Sverige. Han återkommer gång på gång till att tala om *hemlandet* och syftar då på det afrikanska ursprungslandet. En annan informant säger att han känner sig som en *invandrare* när han är i Sverige, men svensk när han är i sitt faktiska hemland. Vi förstår utifrån dessa resultat att de unga männen varken ser på sig själva som svenskar eller exempelvis afrikanska. Istället ligger den utländska bakgrunden i sig till grund för identiteten, vilket Sernhede (2002) talar om som *invandraridentiteten*. Han menar vidare att det är den som är den primära identitetskällan hos de unga männen i förorten. Wikström (2011) skriver att postkolonialismen förklarar denna dubbelhet som de unga männen upplever med hjälp av begreppet *hybriditet*. Hybriditetsbegreppet betonar att alla identiteter har influerats av flera kulturer, därmed har alla människor också ett blandat ursprung och kan inte enbart identifieras utifrån deras geografiska ursprung eller vilka kulturella rötter de har. Det betyder att svårigheten för de unga männen att identifiera sig med svenskhet respektive dess ursprung inte är ett problem i sig. Postkolonialismen menar snarare att en mångkulturell identitet möjliggörs genom att individer inte identifierar sig med det ena eller det andra. Det handlar om att kunna röra sig inom olika kategorier av människor samtidigt och på så sätt undgå att placeras i ett specifikt fack (ibid). Vi vill däremot särskilja på att bli försatt i ett specifikt fack gentemot att själv placera sig in i ett fack. Att känna tillhörighet menar vi skapar trygghet. Denna trygghet tror vi att informanterna finner i *invandraridentiteten* då den kan ses som en mångkulturell identitet som dels innefattas av att vara svensk och dels av att ha utländsk bakgrund. Vi kan se att informanterna har en rörlig identitet då de beskriver att de vill bevara sin ursprungliga kultur för att värna om sina rötter, men samtidigt tar del av det som de anser är positivt i den svenska kulturen. Å ena sidan tycks det därmed inte förekomma några problem med att vara en del i flera kulturer eller att röra sig mellan olika kategorier samtidigt. Å andra sidan tycker vi att *invandraridentiteten* är problematisk då den har slagit sig så stark i såväl de unga människors liv som i det svenska samhället att den har bildat en kategori för sig. Denna kategori har tillskrivits egenskaper och stereotypa föreställningar, inte minst genom media som vinklat ett fåtal händelser och på så sätt konstruerat en vedertagen sanning (Lalander & Johansson 2012), vilket vi anser har bidragit till att hela grupper har dragits över en kam.

Integrerad till viss del

Vi konstaterar att våra informanter är integrerade i den meningen att de är svenska medborgare och därmed ges samma rättigheter och möjligheter att delta i och påverka det svenska samhället som alla andra svenska medborgare. Det är också den uppfattning de flesta av informanterna själva har, inte minst vad gäller tillträde på arbetsmarknaden. De flesta informanterna talar om att det inte finns några hinder och menar att allt är möjligt så länge de själva jobbar för det, samma

resultat framkommer i Jacobson Petterssons (2012) avhandling där hon talar om att ungdomarna inte ser några absoluta hinder utan snarare vissa begränsningar inför framtiden. Däremot menar Socialstyrelsen (2008) att ungdomar med utländsk bakgrund vars föräldrar inte har etablerat sig på arbetsmarknaden är skeptiska till det svenska systemet. Våra informanter vars föräldrar inte arbetar verkar till skillnad från Socialstyrelsens resultat vara än mer drivna att lyckas och bli självförsörjande då det anses vara ett misslyckande att få ekonomisk hjälp av socialtjänsten. Detta tar vi dock avstånd ifrån då några tecken på misstro till det svenska samhället inte kan urskiljas då samtliga talar om alla de möjligheter som Sverige bistår med, exempelvis i form av att erbjuda flera olika vägar till vidareutbildning såsom högskoleprov och Komvux. Däremot ser vi att informanterna är väl medvetna om vad det innebär att inte nå arbetsmarknaden och vilka konsekvenser det leder till men trots detta ser vi inga tecken på att det håller dem tillbaka. Våra informanter tycks ha stor tillgång till sociala resurser i form av vänner och fritidsintressen, i den mening upplever vi våra informanter vara väl integrerade i samhället. Men trots dessa tillgångar känner sig de unga männen inte som svenskar inombords utan återkommer istället till *invandrарidentiteten* vilket de ständigt ställer som en motpol till att vara svensk. Motpolen mellan personer med utländsk bakgrund och etniskt svenska skapar ömsesidiga föreställningar om *de andra* och bidrar till avståndstagande grupperna emellan. Detta tillsammans med att våra informanter känner stark samhörighet i Angered men inte i övriga Göteborg tycker vi tyder på att de är integrerade i den egna stadsdelen men segregerade från Göteborg. Vi vill dock påpeka att vi inte menar att det krävs en känsla av svenskhet för att vara integrerad i Göteborg, men ändå tycker vi oss kunna utläsa vikten av att anpassa sig till det svenska samhället i resultaten då våra informanter talar om att se svensk ut när man söker jobb och hur ursprungliga kulturella företeelser inte går att kombinera med skolan.

7.4 Oro inför framtiden

Trots att informanterna talar gott om såväl skolan som sina framtidsplaner kan vi urskilja en viss oro inför framtiden under intervjuerna. Vid direkta frågor om de unga männens svårigheter uppger de flesta att det inte finns något som hindrar dem, men längre in i samtalen återkommer tre teman, nämligen hinder i skolan, ekonomiska bekymmer och fördomarnas påverkan på framtiden.

7.4.1 Hinder i skolan

Det ena temat handlar om faktorer som påverkar informanternas skolgång. De nämner trångboddhet som en faktor där läxläsningen försvåras och i vissa fall omöjliggörs av yngre syskon i hemmet. En annan faktor som framkommer som ett problem är det höga antalet elever i klassen vilket skapar en stökig miljö och påverkar koncentrationsförmågan hos flera informanter. En del informanter tar även upp att en del ämnen i skolan är svårare än andra.

Nicola talar om problemet med trångboddhet:

”Jag har sju syskon. Självklart är det alltid bra, men det kan vara riktigt jobbigt också. Flera gånger kan de ha förstört för en. Jag kan komma hem och vilja plugga. Jag delar ju rum med min brorsa, så finns det inget utrymme att plugga. Så är det massa ljud och massa småsyskon, så det tycker jag ändå har varit lite jobbigt

om man säger så”.

Nicola talar om att koncentrationssvårigheter på grund av skolmiljön:

”Ibland kan det bli lite svårt på lektionstid för vi är så många elever, så många kompisar så det blir lite stökigt ibland [...]”.

Även Bojan berättar om vad som kan vara jobbigt i skolan:

”Om man inte klarar av att lyssna och koncentrera sig så har vi en stor svårighet”.

Milo jämför Angeredsgymnasiet med en skola inne i centrala Göteborg:

”Nackdelen är att det är stökigare här än på skolan inne i centrum”.

7.4.2 Ekonomiska bekymmer

Trots att de flesta informanterna ser hoppfullt på sin framtid framkommer i resultatet en viss oro över att inte nå sina drömmar. Framförallt handlar oron om ekonomiska bekymmer. De hinder som informanterna upplever i skolan förklaras också som ett problem för framtiden, då oron inför att inte ha tillräckliga betyg för att kunna studera vidare återkommer. Flertalet av informanterna uttrycker också en oro inför att inte lyckas etablera sig på arbetsmarknaden eller att ens bli kallad till intervju. En informant berättar om vikten av att bete sig- och se svensk ut när man söker jobb och säger, dock på ett skämtsamt sätt, att hans långa efternamn skulle kunna skapa problem.

Alexander förklarar vad han befärar om han inte får jobb:

”Pengar! Att jag behöver pengar efter studenten. Så om jag inte får jobb direkt då finns det en stor risk att man hamnar i kriminalitet. Det är mycket pengar med knark. Jag är rädd att jag hamnar i det om jag inte får jobb”.

Felix talar om utbildningen som nyckeln till en bra framtid men är oroad över den knappa ekonomin:

”Jag känner många som är invandrare, dom får ekonomiskt bistånd [...] Vill man ha en bra framtid är det viktigt att man utbildar sig. Men sen är det också det när man lånar pengar, CSN eller vad det heter? Det räcker inte. Det är en svårighet, man måste klara sig”.

Milo berättar om de hinder han kan tänkas möta på arbetsmarknaden, men menar samtidigt att han inte tänker ge upp:

”Mm, mitt långa efternamn! Nää, jag skojar bara [skrattar], jag vet faktiskt inte [...] Om man bara vill. Det finns vissa petiga människor som har blivit nekade jobb någon gång, men man måste bara försöka igen. Inte ge upp liksom [...] Så skyller dom

på att dom är rasister. Men om jag söker jobb nu och jag har slips och kostym, då ser jag ut som vem som helst. Det är ingen skillnad på mig och svenskarna då”.

7.4.3 Fördomar

Att det finns fördomar om såväl Angered som muslimer är något som flera av informanterna berättar om. En informant menar att hans familj pekats ut av media att vara terrorister på grund av att de praktiserar Islam. Samtliga pratar om hur media enbart lyfter upp dåliga sidor av Angered, såsom att invånarna i Angered är kriminella, att ungdomarna förstör och är farliga, och inte minst att alla är utlandsfödda. Några av informanterna berättar att det finns en viss sanning i de fördomar som riktas mot personer med utländsk bakgrund i Angered medan andra menar att samhället hade sett annorlunda ut om media hade skrivit om positiva vinklar av området. Informanterna menar att medierna skapar en bild som de varken vill eller kan definiera sig själva med. En av de unga männen menar att den mediala bilden bidrar till att samhället får en negativ syn på honom i egenskap av att ha utländsk bakgrund, eftersom alla dras över en kam, vilket försvårar hans chanser att få jobb.

Carlo berättar om de fördomar som drabbar muslimer:

”Det som media skriver om oss muslimer är att vi är självmordsbombare, terrorister, förtrycker kvinnan och allt det här. Dom försöker smutskasta islams bild, men jag som muslim anser att det dom säger är helt fel. Det är vad dom har sett att en del människor har gjort. Människor som har gjort misstag och sen har dragit alla muslimer över samma kam”.

Alexander säger:

”Om vi kommer från Angered betyder inte det att vi är kriminella. Även om tidningen skriver det. Tidningarna och medierna vill inte skriva det bra som vi gjort här. De vill få med det dåliga här i området. Om dom hade skrivit om alla våra fördelar och alla våra diplomer vi har fått, så hade det varit annorlunda. Då hade folket fått en annorlunda syn på oss i Angered”.

Bojan tycker att det är tråkigt att media bara visar det dåliga, men framhäver också att det som skrivs innehåller delar av sanningen:

”Jag tycker synd om dom andra som får läsa det där och får denna synen på vårt samhälle [...] Men dom har inte lagt den synen på folket bara så, för det händer ju mycket kriminalitet och så vidare. Det måste finnas en viss sanning i det. Men det är ändå mycket mer, mycket mer än bara det”.

Ali beskriver hur media vinklar innehållet i dagspressen efter samhällets fördomar:

”Intresset angående sånt är ju mycket på grund av fördomar,

förstår ni hur jag tänker? Folk bara aa, dom är sådär och sådär. Självklart bygger dom på det för att få uppmärksamhet i media. Men det är mest störande [...] Man är ju inte en av dom. Det är det som är störande. Varför är det mer vinklat åt det här hållet än det andra?”.

Felix framför en önskan om att få visa upp Angeredsgymnasiet från en annan synvinkel:

”Jag hör i media att de pratar dåligt om Angeredsgymnasiet och så, jag gillar inte sånt. Jag vill att dom kommer hit och ser”.

Milo menar att media försvårar hans chanser att få jobb:

”Tack vare media, man får knappt jobb och så. Det visar sig också mycket [...] att dom skriver om ungdomar som inte har något bättre för sig. Ungdomar som bara förstör för samhället”.

7.4.4 Sammanfattning

Under intervjuerna framkom en underliggande oro hos informanterna vilken visade sig i framför allt i samtalet om framtiden. Flera informanter talade om en stökig skolmiljö och omöjligheten att göra sina läxor i hemmet som ett problem. Vidare talar flera av de unga männen om hinder de kan tänkas möta den dagen de ska ut i arbetsmarknaden, de talar framför allt om rädslan över att inte få ett arbete och att den ekonomiska situationen i de fallen kommer att orsaka problem. Till sist talar informanterna om samhällets fördomar och föreställningar om såväl Angered som dess invånare och menar att det kan skapa problem för dem i framtiden och framför en önskan om att visa en bättre sida.

7.4.5 Analys

Utifrån informanternas svar kan vi besvara forskningsfrågan: *Vilka svårigheter möter de vad gäller integrationen?* Informanterna talar inte rakt ut om svårigheter i deras vardag, men vi tycker oss trots det kunna ana att det finns svårigheter, inte minst inför framtiden, för de unga männen på grund av deras utländska bakgrund och det faktum att de bor i Angered.

Franz (2012) studie visar att skolor i Österrikes förorter har problem med undervisningen och att resultaten blir därefter. Vi tycker oss kunna se likheter i våra informanternas skolmiljö då de talar om stora klasser där de upplever att det är svårt att koncentrera sig. Dock är det höga antalet elever i varje klass inget vi menar kan kopplas till Angeredsgymnasiet då vi tror att det ser likadant ut på många andra skolor i Sverige, ändock ser vi att detta är ett problem. Vidare talar Franz om att skolorna i förorterna har dåligt rykte, vilket även våra informanter talar om. De säger att de rykten om Angeredsgymnasiet som florerar är felaktiga och att de trivs mycket bra på skolan. Vi menar i själva verket återigen att media har bidragit till denna ryktesspridning (jmf Lalander & Johansson 2012) och därmed befarar vi att skolans dåliga rykte kan komma att vålla stora problem för de unga männen i det framtida arbetssökandet. Vi syftar på de fall då arbetsgivaren kan tänkas tillskriva de unga männen attribut som är direkt kopplade till de rykten Angeredsgymnasiet har ådragit sig. Ett annat problem som

de unga männen talar om i samband med skolan är att de upplever svårigheter med att göra sina läxor i hemmet på grund av den trångboddhet flera av dem vittnar om. Det menar vi är ett stort problem eftersom det direkt påverkar resultaten vilket kan komma att skapa svårigheter för att studera vidare på eftergymnasial nivå. Franz (2012) menar att det är svårt för unga män med utländsk bakgrund att söka arbete utan att ha någon vidare utbildning. Våra informanter bekräftar Franz's uttalande när de förklarar att de vill studera vidare. Vi anar en bakomliggande orsak till deras höga ambitioner och misstänker att de är rädda för att bli diskriminerade på arbetsmarknaden utan högre utbildning. Tydligast framkommer detta av en informants svar då han menar att hans efternamn kan bidra till att han nekas en arbetsintervju, men också att han vid en möjlig arbetsintervju måste se svensk ut. Denna diskriminering menar postkolonialismen har uppkommit i samband med att grupper av utländsk bakgrund har tillskrivits egenskaper i negativ bemärkelse (Wikström 2011).

Problemet med kriminalitet i förorten är vanligt förekommande i Österrike menar Franz (2012), vilket vi även befarar överensstämmer med Angered. Detta vittnar en av våra informanter om och menar att risken att hamna i kriminella gäng är stor om han inte får jobb efter gymnasiet. Vi ser därför en fara i att de unga männen inte ges tillträde på arbetsmarknaden då kriminalitet finns inom räckhåll och för en del ses som en alternativ väg till att bli självförsörjande. Det är med andra ord den bristande tillgången till arbetsmarknaden som bidrar till att vissa av förortsborna hamnar i kriminalitet. Därmed upprätthålls även bilden av att de unga männen med utländsk bakgrund inte är annat än kriminella, vilken är skapad på bara ett fåtal individers handlingar (jmf Lalander & Johansson 2012). Denna generalisering tror vi får till följd att unga män i förorten exkluderas allt mer från arbetsmarknaden. Franz (2012) talar om samma problematik i Österrike där majoritetsbefolkningens rädsla för ungdomar i förorten har bidragit till att de utesluts från arbetsmarknaden och därför hamnar i kriminella banor, vilket ytterligare reproducerar den stereotypa bilden av ungdomarna i förorten. Med hjälp av denna förklaring kan vi tydligt se hur de fördomar som våra informanter talar om direkt påverkar dem och förstår därigenom deras önskan av att få visa en annan bild av såväl sig själva som Angered.

Vi har sammanfattningsvis kommit fram till att det är dåliga studieresultat, diskriminering på arbetsmarknaden, tillgänglighet till kriminalitet och samhällets förenklande bild av dels de unga männen i förorten och dels Angered i sig som skapar svårigheter för informanterna att känna tillhörighet och att känna sig fullt delaktiga i det svenska samhället. Dessa faktorer menar vi bidrar till att de unga männens chanser att integreras försvåras.

7.5 Slutanalys

Vi har kommit fram till att informanterna är integrerade i Angered, men att Angered inte är integrerat i Göteborg. Informanterna har sina vänner, sin familj, sina fritidsaktiviteter och sin skola i Angered. Det finns ingenting som tyder på att de saknar något i närområdet, utan snarare att deras liv kretsar runt det som sker och de möjligheter som ges i Angered. Det bidrar till att invånare i förorten inte behöver ta sig till någon annan del av staden för att ta del av samhällets resurser. I Angered finns tillgång till vårdcentral, skola, matbutik, bank, socialtjänst och bibliotek, därför tvingas inte heller invånarna att söka sig till någon annan

stadsdel. Detta ser vi som en möjlig effekt av det faktum att Göteborg är en storstad, låt oss kalla det ett *storstadsproblem*.

7.5.1 Majoritetens makt

Nordström Skans och Åslund (2009) menar att en förklaring till den etniska bostadssegregationen i Göteborg är att personer med utländsk bakgrund söker sig bostadsområden där deras landsmän är bosatta. Men segregationen behöver å ena sidan inte likställas med en problematisk situation menar Nordström Skans och Åslund (2009) eftersom invånarna i förorten skapar ett kontaktnät sinsemellan vilket kan bidra till större möjligheter att tillgå arbetsmarknaden i närområdet. Å andra sidan blir det ett problem när segregationen beror på kulturella och socioekonomiska skillnader (ibid) vilket vi menar kan bero på att dessa områden därmed ges lägre status och förknippas med att vara annorlunda i förhållande till majoriteten. Genom att ha skapat ett samhälle där invånarna i de olika delarna av staden inte nödvändigtvis behöver beblandas uppstår parallellvärldar, där exempelvis invånare i Angered lever i en värld medan invånare i centrala Göteborg lever i en annan. Så länge de skilda världarna förblir åtskilda blir *de andra* aldrig mindre främmande och därmed kommer föreställningarna heller aldrig att förändras. Vi talar med andra ord om ett strukturellt problem, där vi kan se att det postkoloniala arvet består än idag (jmf Wikström 2011) genom att upprätthålla en värld av dikotomier där svenskar lever åtskilda från grupper av utländsk bakgrund. Så länge segregationen fortskrider kommer samhällsklyftorna att öka. Det kommer att bidra till att majoritetens föreställningar kvarstår, vilket vi förstår med hjälp av det poststrukturella perspektivet, där majoriteten är överordnade minoriteten och därmed har tillskrivits mer makt (ibid). Dessa föreställningar skapar därmed än mer exkludering och diskriminering av medborgare med utländsk bakgrund.

Samtidigt framgår det av vårt resultat att personer med utländsk bakgrund har föreställningar om de etniskt svenska. Så länge de fördomarna lever kvar kommer de aldrig vilja bli fullt ut delaktiga i det svenska samhället. Vi ser därmed att ömsesidiga föreställningar om hur *de andra* är bidrar till ett reproducerande av felaktiga bilder och vidare till en ökad segregation. Eriksson et al. (2005) framhäver däremot att båda parterna, i vårt fall svenskar och grupper av utländsk bakgrund, är beroende av varandra för att ges mening. Utan grupperna av utländsk bakgrund kan vi inte heller förstå och ge innebörd åt de etniskt svenska. Postkolonialismen kritiserar däremot den skeva maktfördelning som existerar mellan de över- och underordnade grupperna (Lundahl 2002). Vi kan se tydliga tecken på att våra informanter tillhör en underordnad grupp i samhället, inte minst i hur de talar om sig själva som *invandrare* som en motsats till att vara svensk. Postkolonialismen lyfter språkets betydelse (jmf Wikström 2011) och vi kan se hur de unga männen bidrar till att konstruera maktfördelningen mellan grupperna i samhället genom sitt sätt att tala om sig själva i förhållande till etniskt svenskar. Vi menar således även att media och samhällsdiskursen är med och konstruerar och upprätthåller de föreställningar om grupper med utländsk bakgrund vilka framställs som avvikande från normaliteten (Wikström 2007).

7.5.2 Trygghet och gemenskap

För att minska dessa föreställningar anser vi att talet om personer med utländsk bakgrund måste förändras. Media behöver med andra ord lyfta andra perspektiv

än de dramatiska av det som sker i förorten (jmf Lalander & Johansson 2012). Vi anser även att det krävs en mer integrerad bostadsmarknad där folkgrupper blandas och får ta del av varandras kulturella skillnader och samtidigt tvingas acceptera och respektera varandras olikheter. Vi menar att det idag skapas mycket starka band invånarna emellan i den egna stadsdelen, inte minst i Angered, eftersom det är den enda platsen där känslan av att finnas i ett sammanhang existerar för invånarna. Det ligger till grund för att de unga männen pratar om Angered som något mycket speciellt och betydelsefullt för dem. Precis som Sernhede (2002) menar är detta nödvändigt då de annars inte kan identifiera var de kommer ifrån. Socialstyrelsen (2008) talar om att denna ambivalens som personer med utländsk bakgrund känner inför sitt ursprung bidrar till att de upplever ett utanförskap. Av den anledningen förstår vi att de har skapat en fristad, en plats där de tillsammans känner trygghet och gemenskap. De har skapat sitt Angered. Därmed kan vi också förstå varför de unga männen är integrerade där, men inte i övriga Göteborg. Samtidigt framstår det tydligt hur dess starka gemenskap och känslor för området skapar ett stort avstånd mellan dem själva och övriga göteborgare, vilket vi menar bidrar till den segregation som råder. Vi anser därför att alla medborgare bär ett eget ansvar för att bidra till integrationen mellan etniskt svenska och personer med utländsk bakgrund.

Utifrån de förutsättningar som våra informanter har, anser vi trots skapandet av ett starkt *vi*, att de gör vad de kan för att bli en del av det svenska samhället. De tvingas att skapa ett *vi* då de inte välkomnas med öppna armar i det övriga samhället, men förutom det ser vi aktiva unga män som är sociala, föreningsaktiva och villiga att kämpa för en bra framtid. De är väl medvetna om att det är upp till dem själva att skapa möjligheter inför framtiden genom att studera vidare och på så sätt få ett bra jobb, vilket även stämmer överens med ett av de resultat Jacobson Pettersson (2012) presenterar i sin avhandling. Ytterligare resultat som vi kan se överensstämmer med Jacobson Petterssons resultat gäller dels den vädjan att i gengäld ges samma rättigheter som andra medborgare och dels de unga männens medvetenhet om att det framför allt är strukturella problem som begränsar integrationen. Informanternas ambitioner är vad vi kan se väldigt höga, men vi befarar att den tilltro de känner till det svenska samhället och deras möjligheter att uppnå sina mål kommer att förändras i samband med att de inte längre är en del av skolan. Inte minst med bakgrund av vad Nordström Skans och Åslund (2009) skriver om att personer med utländsk bakgrund har svårare att avancera i karriären och tycks tillhöra de lågavlönade yrkesgrupperna, är vi rädda för att informanterna inte lyckas nå dit de önskar.

7.5.3 En framtid för alla

Att informanternas mål och förhoppningar idag är av positiv karaktär kan bero på att de inte fullt ut har införlivat de föreställningar media ständigt reproducerar om att vara en ung man i förorten. De är däremot väl medvetna om att de i egenskap av att ha utländsk bakgrund och leva i förorten kan stöta på svårigheter längre fram i livet genom att diskrimineras på arbetsmarknaden. Med hjälp av den postkoloniala teorin, där österländsk är underordnad västerländsk (jmf Wikström 2007) förklaras de unga männens medvetenhet om att de är en underordnad grupp i samhället och vilka konsekvenser det får. Samtidigt vill vi lyfta fram den kämparglöd våra informanter visat på när de talar om viljan att lyckas i framtiden och att bli allt annat än den stereotypa förortskillen som media talar om. De vet att

Angered är en plats där kriminalitet ligger nära till hands, men är ändå fast beslutna om att välja en helt annan väg i livet, bara samhället tillåter dem. Detta menar vi visar att integrationsprocessen är beroende av två variabler, nämligen individens eget ansvar till anpassning och de strukturella förutsättningarna som råder. Vi hoppas att majoritetsbefolkningen inser att dessa unga män i Angered är precis som vilka gymnasiekillar som helst, varken mer eller mindre utmärkande än så. Det är på tiden att vi slutar att kategorisera människor efter ett fåtal attribut och därmed tillskriver personer i samhället negativa egenskaper. De informanter vi har fått träffa är åtta ambitiösa unga män med en tro om en framtid där de ska välkomnas på arbetsmarknaden och få chansen att visa att de är som vilken svensk samhällsmedborgare som helst.

8 Diskussion

8.1 Resultatdiskussion

Några av de resultat som framkommit av studien var väntade, medan andra resultat snarare har gett oss perspektiv på situationen i samhället vad gäller etniska integrationsfrågor.

Resultaten av vår första forskningsfråga var föga förvånande då de visar att de unga männen i Angered går i skolan, umgås med sina vänner och spelar fotboll. För oss känns det som aktiviteter vilka hör till en gymnasieungdoms vardag. Inte heller förvånar det oss att de unga männen tillbringar största delen av sin tid i Angered, vi ser en naturlig och inte minst praktisk förklaring till det, och tror att samma resultat hade framkommit oavsett vilken stadsdel som undersökts. Våra egna erfarenheter är att ungdomar vistas i den miljö där de växer upp och går i skolan. Dock vill vi påpeka att vi är medvetna om att informanterna kan ha påverkats av intervjusituationen och velat visa sina bästa sidor. Med det sagt menar vi att det finns en risk att informanterna valde bort att berätta om aktiviteter och händelser i deras vardag som framställer dem på ett negativt sätt, vilket i sin tur direkt har kommit att påverka vårt resultat.

Vår andra forskningsfråga är besvarad utifrån våra tolkningar av de resultat som framkommer i samtalet om de unga männens livssituation. Det är också den frågan som har gett oss flest tankar och väckt mycket starka känslor inombords. Att de unga männen trivs bra i Angered anade vi redan innan vi påbörjade studien. Vi anser inte att det är häpnadsväckande att människor trivs där de känner trygghet och gemenskap. Däremot har vi förvånats över hur de unga männen talar om svenskar och svenskhet som en direkt motsats till sig själva, detta trots att flera av dem är födda och uppväxta i Sverige. Vi överraskades även av hur problematiskt det är för de unga männen att inte känna tillhörighet till varken sitt ursprung eller sitt svenska medborgarskap. Därmed har vi skapat större förståelse för varför invandraridentiteten är så viktig för de unga männen, inte minst då den tar bort känslan av att vara rotlös. Vi förstod i ett tidigt stadie att de unga männen i en mening är integrerade men att de i en annan mening tycks leva i ett utanförskap. I samband med detta förstod vi att integrationsproblematiken snarare ligger på en strukturell nivå än på individuell nivå. Ändock förkastar vi inte individens eget ansvar till anpassning i det svenska samhället. Med andra ord tycker vi oss se att de unga männen gör vad som står i deras makt för att bli integrerade i samhället. Däremot ser vi även att de själva är med och bidrar till vi-

och-dom-tänkandet vilket vi tror är en direkt följd av den mediala debatten och den etniska boendesegregationen.

Redan i skapandet av vår tredje forskningsfråga förutsatte vi att de unga männen möts av hinder i samhället på grund av deras utländska bakgrund med tanke på den tidigare forskning som vi har tagit del av. Därmed förvånades vi av informanternas starka tilltro inför framtiden och svaren om att de inte ser några hinder överhuvudtaget. Vi tror att det resultatet kan bero på att flertalet av de unga männen faktiskt är födda i Sverige och därför har de också rent formellt samma förutsättningar som etniskt svenskar. Trots det anar vi en oro inför framtiden i informanternas svar som bekräftar det vi förutsatte skulle komma att bli svårigheter för de unga männen. Vi är förvånade över att de unga männen inte talade om dessa svårigheter rakt ut, men ser förklaringen i att de möjligtvis inte ville delge oss sådan information i syfte att visa upp en framåtsträvande sida av sig själva. Samtidigt har vi uppmärksammat de unga männens medvetenhet om vilka konsekvenser de kan drabbas av om det trots allt uppstår svårigheter att tillgå arbetsmarknaden. Vi menar framförallt den oro de ger uttryck i för att hamna i kriminalitet eller att tvingas söka ekonomiskt bistånd. Med tanke på att dessa farhågor framkommer under intervjuerna menar vi återigen bekräftar att det faktiskt finns svårigheter i förorten som de unga männen kan komma att drabbas av.

8.2 Vidare forskning

Under studiens gång har det uppkommit flera frågor som vi hade velat gräva djupare i. Det handlar framförallt om en önskan att följa upp våra informanter för att se hur det går för dem när de slutar gymnasiet och är redo för arbetslivet. Därmed finner vi det även av intresse att tala med de som befinner sig i den situationen redan nu för att på så sätt ges möjlighet att jämföra känslan av delaktighet i det svenska samhället. En annan aspekt vi finner intressant vore att jämföra livssituationen och integrationsprocessen mellan unga män med utländsk bakgrund i Göteborgs skilda stadsdelar.

Vi har inte undersökt de unga kvinnornas livssituation i Angered. Trots det anser vi att det vore av stor vikt att lyfta deras situation och känsla av delaktighet i samhället, för att kunna utveckla arbetsmetoder som främjar deras integration och rättigheter i Sverige.

8.3 Slutord

Den etniska integrationen i Sverige har jämfört med andra delar av världen kommit en bra bit på vägen. Regeringens mål är att uppnå rättvisa och jämlikhet för alla medborgare oavsett etnisk bakgrund. Samtidigt toppar Sverige listorna vid mätningar av integrationen. Trots det har vi sett att verkligheten speglar en annan bild där segregation och utanförskap råder. Vi har vid ett flertal tillfällen frågat oss vad det är som föranleder denna segregation? Svaret har vi funnit i det postkoloniala arvet. Så länge människor överordnar sig själva på andras bekostnad kommer det inte att ske någon förändring och vi kommer därmed inte heller att uppnå ett jämlikt samhälle. De unga männen i Angered visar på viljan att bli en del av det svenska samhället och vi måste röja de hinder som kan tänkas uppkomma längs vägen. En uppgift som alla svenska medborgare måste ta till sig. Vi tror att de stereotypa föreställningar som florerar kan brytas först när diskursen

om grupper av utländsk bakgrund ändrar karaktär. De unga männens vilja och kämpaglöd tillsammans med ett Sverige som välkomnar olikheter är det vi menar är nyckeln till ett Sverige som är till för alla.

Referenser

- Aftonbladet (2009): "Man vill göra uppror- hämnas". Finns att tillgå:
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11986950.ab> hämtad 130408.
- Andersson, R (2007): *Boende och segregation*. I Peterson, Abby & Hjerm, Mikael (red.) (2007): *Etnicitet. Perspektiv på samhället*. Gleerups Utbildning AB. Malmö: InterGraf AB.
- Bryman, A (2011): *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.
- Dagens Nyheter (2011): *Fler poliser i Göteborgs förorter*. Finns att tillgå:
<http://www.dn.se/nyheter/sverige/fler-poliser-i-goteborgs-fororter> hämtad 130408.
- Dahlström, C (2007): *Modeller för invandrarpolitik*. I Peterson, Abby & Hjerm, Mikael (red.) (2007): *Etnicitet. Perspektiv på samhället*. Gleerups Utbildning AB. Malmö: InterGraf AB.
- Eriksson, C, Eriksson Baaz, M, Thörn, H (red.) (1999): *Globaliseringens kulturer. Den postkoloniala paradoxen, rasismen och det mångkulturella samhället*. Falun: Bokförlaget Nya Doxa.
- Franz, B (2012): *Immigrant Youth, hip-hop, and Feminist Pedagogy: Outlines of an Alternative Integration Policy in Vienna, Austria*. International studies perspectives [1528-3577] år:2012 vol:13, 3 s. 270-288.
- Göteborgs Stad (2013): Statistik i Göteborg. Finns att tillgå:
<http://www4.goteborg.se/prod/G-info/statistik.nsf> hämtad 130401.
- Göteborgsposten (2009): *Polisen: Annat ligger bakom oro*. Finns att tillgå:
<http://www.gp.se/nyheter/goteborg/1.17740-polisen-annat-ligger-bakom-oro> hämtad 130408.
- Göteborgsposten (2011): *Skottlossning i Angered*. Finns att tillgå:
<http://www.gp.se/nyheter/sverige/1.693500-skottlossning-i-angered> hämtad 130413.
- Jacobson Pettersson, H (2012): *Creating social citizenship: young people, ethnicity and participation in a Swedish local context*. Linnaeus University Dissertations No 102/2012. Kålleröd: Ineko AB.
- Kvale, S, Brinkmann, S (2009): *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Lalander, P, Johansson, T (2012): *Ungdomsgrupper i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur.
- Lundh, C (2010): *Invandringen till Sverige*. Stockholm: SNS Förlag.
- Lundahl, M (2002): Förord: *Postkoloniala studier, konst och representation*. I: Skriftserien Kairos. Raster förlag.
- Migration Integration Policy Index (MIPEX) (2013): *Sweden*. Finns att tillgå:
<http://www.mipex.eu/sweden> hämtad 130307.
- Nationalencyklopedin (2013a): Finns att tillgå:
<http://www.ne.se/lang/integration/212264> hämtad 130308.
- Nationalencyklopedin (2013b): Finns att tillgå: <http://www.ne.se/lang/segregation> hämtad 130319.
- Nordlund, V, Pelling, L (2013): *The New Way in. A Migrant perspective*. Migrationsverket och Global utmaning. Europeiska integrationsfonden.
- Nordström Skans, O, Åslund, O (2009): *Segregationen i storstäderna*. SNS Förlag.

Olofsson, G (2008): *Begrebet social integration (The Concept of Social integration): dets rolle i sociologisk teori og dets anvendelse som policy-begreb (its use in sociological theory and its role as a policy concept)*. Social kritik (Social kritik), 20, 113, s. 6-15.

Regeringen (2013a): Skrivelse 2008/09:24, *Egenmakt mot utanförskap-regeringens strategi för integration*. Finns att tillgå: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/11/12/80/dcbafb1f.pdf>, hämtad 130307.

Regeringen (2013b): Skrivelse 2001/02:129, *Integrationspolitik för 2000-talet*. <http://www.regeringen.se/content/1/c4/20/90/871fe829.pdf>, hämtad 130401.

Regeringen (2013c): Regeringsförklaring: *Vanliga nätmyter om invandrare och minoriteter*. Finns att tillgå: <http://www.regeringen.se/sb/d/2279/a/181576> hämtad 130331.

Regeringen (2013d): Pressmeddelande: *Ny politik för nyanländas etablering i Sverige*. Finns att tillgå: <http://www.regeringen.se/sb/d/12581/a/156907>, hämtad 130413.

Regeringen (2013e): Målformulering: *Fler i arbete och fler företagare*. Finns att tillgå: <http://www.regeringen.se/sb/d/2279/a/135427>, hämtad 130331.

Regeringen (2013f): Nyhetsbrev: *Nyhetsbrev om integration 3 2010*. Finns att tillgå: <http://www.regeringen.se/sb/d/11465>, hämtad 130331.

Sernhede, O (2002): *AlieNation is my Nation: Hip hop och unga mäns utanförskap i det nya Sverige*. Stockholm: Ordfront förlag.

Socialstyrelsen (2008): *Integrationsarbete i civilsamhället. Unga och äldre i blickfånget*. Socialstyrelsen artikelnummer: 2008-123-10.

Statistiska Centralbyrån (SCB)(2013a): Rapport: Var femte invandrare är svensk medborgare. Finns att tillgå: http://www.scb.se/Pages/Article_333969.aspx hämtad 130331.

Statistiska Centralbyrån (SCB)(2013b): Rapport: Den utrikesfödda befolkningen ökar. Finns att tillgå: <http://www.scb.se/Statistik/BE/BE0101/2011A01C/Den%20utrikes%20födda%20befolkningen%20ökar.pdf>, hämtad 130331.

Statistiska Centralbyrån (SCB)(2013c): Rapport: Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik. Personer med utländsk bakgrund: riktlinjer för redovisning av statistiken. Finns att tillgå: <http://www.scb.se/statistik/OV/AA9999/2003M00/X11OP0203.pdf>, hämtad 130331.

Statistiska Centralbyrån (SCB)(2009): Rapport: Levnadsförhållanden rapport 116, *Barns fritid*. Finns att tillgå: http://www.scb.se/statistik/publikationer/LE0106_2006I07_BR_LE116_BR0901.pdf, hämtad 130325.

Szulkin, R, Nekby, L, Bygren, M, Lindblom, C, Russell-Jonsson, K, Bengtsson, R, Normark, E (2013): *På jakt efter framgångsrik arbetslivsintegrering. Effekter av deltagande i socialfondsfinansierade projekt i jämförelse med arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet*. Institutet för Framtidsstudier. Forskningsrapport 2013/1. Stockholm 2013.

Thomassen, M (2007): *Vetenskap, kunskap och praxis*. Malmö: Gleerups.

Vetenskapsrådet (2002): *Forskningsetiska riktlinjer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Finns att tillgå: <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>. Stockholm: Vetenskapsrådet.

- Wikström, H (2007): *(O)möjliga positioner: familjer från Iran & postkoloniala reflektioner*. Göteborgs universitet: Institutionen för socialt arbete.
Göteborg: Intellecta Docusys.
- Wikström, H (2011): *Etnicitet*. Malmö: Liber förlag.

Bilaga 1
Informationsbrev

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

Informationsbrev

Vi är två studenter från Socionomprogrammet vid Göteborgs Universitet. Nu ska vi skriva vår C-uppsats och söker därför Dig i egenskap av att vara kille, ha två utlandsfödda föräldrar samt att du är mellan 15-20 år gammal. Vi kommer att genomföra enskilda intervjuer där du som deltagare ges möjlighet att utforma dina svar efter tycke och smak. Studiens syfte är att undersöka i vilka sammanhang unga män med utländsk bakgrund känner sig integrerade och vad de *gör* eller *har gjort* för att integreras i det svenska samhället. Vår förhoppning är att studien bidrar till samhällets ökade förståelse för er killar i förorten och att det bidrar till att förändra den fördomsfulla bild som media gång på gång målar upp, men framförallt för att belysa gynnsamma faktorer i integrationsprocessen.

Intervjun kommer att spelas in med hjälp av mobiltelefon om du ger tillåtelse till detta och därmed kommer inspelningsmaterialet att bevaras i telefonen tills att det skrivs över till ett dokument i datorn. Vi ansvarar för att informationen du ger stannar med oss och att den inte kommer att vara tillgänglig för någon annan. När vår uppsats är klar kommer allt inspelat intervjumaterial raderas, eftersom informationen bara är aktuell för vår forskning.

Under intervjun kommer vi att ställa frågor som kan komma att beröra din familjesituation, dina fritidsintressen, din skolgång, din umgängeskrets med flera. Du kommer att vara anonym under hela processen. Deltagandet är frivilligt. Du får svara hur du vill på frågorna, eller välja att inte svara alls, du får också när som helst avbryta för att ställa frågor eller välja att avsluta intervjun utan att motivera detta.

Om du har några frågor, såväl före som efter intervjun, är du välkommen att kontakta oss:

- Viktoria: gusviktsv@student.gu.se
- Antonia: gusdahlpan@student.gu.se

Vänliga hälsningar
Viktoria Svensson och Antonia Dahl Palmqvist

Bilaga 2
Underlag för samtycke

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

Samtycke till deltagande i studien om unga män med utländsk
bakgrund i Angered och deras integration

Härmed samtycker jag till att delta i ovan nämnda forskningsstudie och att medverka i intervju. Jag har tagit del av muntlig och skriftlig information om studiens syfte och upplägg. Jag har också informerats om innebörden av mitt deltagande, att jag när som helst och utan anledning kan avbryta min medverkan samt att den information jag ger kommer att behandlas på ett sådant sätt att min identitet förblir anonym.

Härmed samtycker jag till att bli intervjuad:

Ort och datum

Underskrift

Bilaga 3

Intervjuguide

Intervjuguide

Bakgrund

Börja med att berätta lite om dig själv

- Familjebild
- Boendesituation
- Vad gör dina föräldrar?
- Ankomst till Sverige?

Skolan

Berätta lite om din skolgång

- Gymnasievalet
- Trivsel
- Möjligheter och svårigheter

Fritidsintressen

Berätta hur din fritid ser ut

- Vänner/Umgänge
- Aktiviteter
- Föreningsliv
- Möjligheter och svårigheter

Politik

Berätta om ditt politiska engagemang

- Vet du vad du har för möjligheter att påverka politiskt
- Möjligheter och svårigheter

Kultur

Berätta vad du tänker om den svenska kulturen?

- Svenska traditioner
- Möjligheter och svårigheter

Framtidsplaner

Berätta hur du ser på din framtid

- Möjligheter och svårigheter